

NAŠ BAROMETER

Glasilo občinske konference SZDL Hrastnik
Leto 1 • številka 2 • 10. december 1984

Dostaviti na naslov:

čitalnica

sp 35

NAŠ barometer

1984

352(497.12 Hrastnik)

1001888,2

COBISS

KNJIŽNICA HRASTNIK

**Delovnim ljudem
in občanom
Hrastnika želimo
v novem letu
veliko delovnih
uspehov.**

*Skupščina in izvršni svet ter društvenopolitične
organizacije občine Hrastnik*

Osnovni cilji družbenoekonomskega razvoja občine v letu 1985

Povečati proizvodnjo in izvoz

Pri snovanju politike gospodarskega in družbenega razvoja v letu 1985 moramo izhajati iz trenutnih razmer na področju družbenoekonomskih odnosov, v katerih je naša celotna družba, z upoštevanjem posebnih razmer v naši občini.

Gospodarjenje je v letošnjem letu in bo tudi v letu 1985 potekalo v znamenju ukrepov ekonomske politike, ki sodijo v okvir I. faze programa gospodarske stabilizacije. Vendar pa v snovanju, dometu in posledicah ukrepov ekonomske politike kot tudi aktivnosti v gospodarstvu ekonomska merila in zakonitosti le odigravajo pomembnejšo vlogo kot prejšnja leta. Iz tega izhajajo najbolj obvezujoči temeljni cilji družbenoekonomskega razvoja, ki jih moramo v letu 1985 z dolgoročno ekonomsko stabilizacijo tudi uresničiti. Ti cilji so predvsem:

- nadaljnje povečanje kakovostnega konvertibilnega izvoza in deviznega priliva,
- povečanje obsega in kakovosti proizvodnje na osnovi boljšega izkoriščanja zmogljivosti,
- prilagajanje vseh oblik porabe razpoložljivemu dohodku.

Navedenim aktivnostim je treba nameniti posebno pozornost, čeprav tudi ostale naloge (zmanjševanje inflacije, produktivno zapo-

slovanje itd.) zahtevajo vrsto aktivnosti v izvajanju v letu 1985.

Vse osnovne ocene in izhodišča, ki so bila opredeljena v analizi izvajanja srednjeročnega družbenega plana za obdobje 1981–1985 za leto 1984, ostanejo v bistvu nespremenjena, delno pa se spremeni kvantitativna ocena. Ta ocena temelji na pregledu devetmesečnega poslovanja, iz katerega je razvidno, da bomo začetne cilje v letošnjem letu dosegli predvsem na področju fizične proizvodnje in izvoza, njih rezultatov na konvertibilno področje. Dosti težji problemi pa nastajajo v nominalnih vrednostih, ki ob visoki inflaciji, notranjih likvidnostnih težavah in izgubah silijo v dodatno zaostritev delitvenih razmerij in večjo realno zmanjšanje tekoče porabe, to je osebnih dohodkov, skupne in splošne porabe.

Ti problemi nas bodo pestili tudi v letu 1985, saj jih v to leto prenašamo predvsem zaradi prepočasnega in neuspešnega reševanja v preteklih letih.

Tako bomo na osnovi ocen poslovnih rezultatov v letošnjem letu in prevzema sorazmernega deleža skupno dogovorjenih nalog za uresničitev ciljev družbenoekonomskega razvoja SFR Jugoslavije in SR Slovenije v letu 1985 v gospodarstvu občine na splošno

dosegli naslednje rasti posameznih ekonomskih kategorij:

- na področju proizvodnje bomo z načrtnim in boljšim izkoriščanjem proizvodnih in kadrovskih zmogljivosti ter z doslednim izvajanjem stabilizacijskih programov dosegli povečanje produktivnosti dela za 1,5 do 2%, kar bo z ostalimi ukrepi in povečanjem zaposlenosti za 1% omogočalo rast proizvodnje v višini 2,5 do 3%,

- taka dosežena rast proizvodnje pa bo omogočala prav takšno realno rast družbenega proizvoda, ki je osnova za nadaljnjo delitev oz. zagotavljanje sredstev za vse oblike porabe, ter za načrtovani 17-odstotni povečani izvoz na konvertibilno področje.

Zaradi uskladitve porabe z razpoložljivim dohodkom ter krepitvijo akumulativne sposobnosti gospodarstva bodo sredstva za osebne dohodke, sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb in sredstva za splošno porabo nominalno naraščala za 10% počasneje kot dohodek. To pa bo povzročilo ob nadaljnjem zaostajanju rasti teh sredstev za rastjo dohodka ob inflatornih gibanjih težave pri izvajanju programov nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje in krajevnih skupnosti. Tako

bodo samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti uskladile in izbrale posamezne programe, da bodo ti zagotavljali predvsem uresničevanje najpomembnejših nalog ob tesni povezanosti z materialnimi možnostmi gospodarstva. Pri tem pa bo prednost imeli obvezni program vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega in socialnega varstva.

Naloge, opredeljene v ciljnih družbenoekonomskih razvoja naše občine, so skladne z družbenimi prizadevanji na glavnih področjih razvoja naše družbe kakor tudi z zastavljenimi cilji opredeljenimi v dolgoročnem programu ekonomske stabilizacije. Zato je uresničevanje teh ciljev neodložljiva in prednostna naloga, ki zagotavlja najboljše razvoje socialistične samoupravne družbe. Z upoštevanjem vse bolj zaostrenih družbenoekonomskih razmer v zadnjih letih tekočega srednjeročnega obdobja bodo zastavljeni cilji, predvsem povečanje izvoza na konvertibilno področje in kvaliteten povečanje fizičnega obsega proizvodnje, izvedljivi le ob kar največjem prizadevanju vseh nosilcev gospodarskega in tudi družbenega razvoja občine.

*Komite za družbeno planiranje
in družbenoekonomski razvoj*

Komunisti občine kritično o razmerah in odgovorno o nadaljnjih nalogah

Pobudniki najširše aktivnosti

Da zveza komunistov tekoče preverja, kako se v praksi uresničujejo sprejeta stališča in da aktivno sodeluje pri reševanju problemov, ni nič novega. To je njena statutarna, programska in tudi ustavna naloga. Vendar so le nekatere razprave osredotočene na najširšo presojo vsebine notranjih razmerij in odnosov in uresničevanja funkcije in vloge ZK in njenih članov v celotni družbi. Običajno je to pred kongresi. Težke in zapletene gospodarske razmere in tudi premajhna učinkovitost pri njihovem reševanju, še zlasti uveljavljanju dolgoročne ekonomske stabilizacije v praksi, kjer prihaja do nekaterih različnih idejnih odklonov, so bili osnovni razlogi, na podlagi katerih je CK ZKJ sprejel odločitev, da posreduje predlog sklepov delovnim ljudem in občanom z namenom, da v vsakem okolju

kritično ocenijo dosedanje delo lastnega članstva in organizacij ter ZK v celoti in hkrati s tem tudi opredelijo svoj odnos do nadaljnje poti in usmeritev našega političnega in ekonomskega sistema.

Za zastoje in ovire je treba najti vzroke in se z njimi odločno spopasti na vseh nivojih, spremeniti stanja, ki vlečejo nazaj ali nas zadržujejo, da stopicamo vse predolge na mestu. Istočasno naj bi se tudi kadrovske preverili in se tudi znotraj ZK otresli vseh tistih, ki kot komunisti sprejetih nalog ne uresničujejo ali celo delujejo proti stališčem ZK.

Ocena OK je, da je večina osnovnih organizacij te naloge zadovoljivo opravila. Razprave so v svojem vsebinskem pogledu pomenile inventuro problemov, ki jih v posameznih okoljih tarejo,

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

bile so kritične in konkretne ter so skušale odpraviti vzroke, težave, slabosti, napake in zagotoviti večjo učinkovitost, zlasti za reševanje problemov gospodarjenja in slabosti v družbi. Terjale so hitreje premike, večjo odgovornost na vseh ravneh od ozdov in KS pa do najvišjih organov v republiki in federaciji. Hkrati s tem pa je bilo tudi jasno poudarjeno, da za naše delovne ljudi in občane ni alternative samoupravljanju, neuvrčenosti, političnemu, kulturnemu in nacionalnemu razvoju v okviru enotne jugoslovanske skupnosti narodov in narodnosti, krepitvi njene neodvisnosti in v tem enotne koncepcije SLO in DS. O teh vprašanjih ne more biti idejnih razhajanj, zato tudi glede dolgoročne programa in njegovega uresničevanja ljudje terjajo idejno in akcijsko enotnost ZK od vrha navzdol. Menijo, da bi morali biti tu odločnejši in hitreje odpravljati zavore in odpore, pa tudi odločno na vseh ravneh obracunati s tistimi, ki se stabilizaciji in nalogam ZK zavestno upirajo ali pa so nesposobni in nedorasli nalogam, ki jih zahtevajo današnji čas in razmere. Res je, da je nalog veliko. Težišče pa je vsekakor na utrjevanju samoupravljanja in hitrejšem reševanju gospodarskih problemov.

Rezultati gospodarjenja v občini so zaskrbljujoči. Vse to se ob splošnem nezadovoljstvu glede padanja življenjskega standarda kaže tudi v nezadovoljivih osebnih dohodkih itd.

Zaradi spoznanj, da je takšno stanje nujno potrebno spremeniti in da je to predvsem odvisno od nas samih, je bila v zadnjem času sprejeta v delovnih organizacijah in tudi v krajevnih skupnostih vrsta ukrepov, s katerimi naj bi dosegli boljše in kvalitetnejše gospodarjenje z družbenimi sredstvi, izboljšali odnos in disciplino dela idr.

Da bi vse te načrtovane cilje dosegli, bo treba nujno spremeniti naš odnos in ravnanje. Treba bo bolj smotno, umno in odgovorno delati in gospodariti. Res je, da je tu še oportunitizem, da marsičesa pri sebi nečemo videti, da naše slabosti opravičujemo s slabostmi drugih, da marsikje temeljito odnosi med ljudmi na lažni solidarnosti in načelu »roka roko umije«, na slabem delu, nedisciplini, premajhni odgovornosti. ZK se mora z vsemi temi vprašanji stalno ubadati. Za to pa se mora sama usposobiti, povečati odgovornost svojih članov za delo v drugih družbenopolitičnih organizacijah, v samoupravnih organih in za delo med ljudmi. Da bi lahko postala mobilizacijski dejavnik in vzbujala zaupanje in vpliv med množicami, mora biti sleherni član neoporečen. Pasivni in dvolični člani ZK so le ovira pri uresničevanju zgodovinskih ciljev delavskega razreda. Pred nami pa so zahtevne naloge, zagotoviti moramo hitrejši gospodarski razvoj naših delovnih organizacij in celotne družbenopolitične skupnosti, izboljšati kadrovske strukture, zagotoviti možnosti za produktivno zaposlovanje in nemoten razvoj družbenih dejavnosti ter znotraj njih možnosti za splošen, kulturni in strokovni razvoj posameznika in družbene skupnosti v celoti.

Pogoj za to pa je nenehna krepitev materialnega položaja ozdov. Vseh teh nalog pa ne more uresničiti zveza komunistov sama. Uresničimo jih lahko le vsi skupaj.

Marko Orožen

Usmeritve plana družbenih dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti v letu 1985

Uskladiti potrebe in realne možnosti gospodarstva

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v občini Hrastnik bodo v letu 1985 izvajale svoje programe po programih, načrtovanih v Samoupravnem sporazumu o temeljnih planov za obdobje 1981-1985 za leto 1985. Pri tem bodo upoštevale realne možnosti gospodarstva, zaradi česar bodo za leto 1985 opravile selekcijo in uskladitve v posameznih programih glede na dejanske potrebe in možnosti v občini. Programi bodo v glavnem usmerjeni v uresničevanje nalog, ki so opredeljene z zakoni. Vse druge naloge bodo skupnosti zožile na dogovorjeni možni obseg, ki bo družbeno in ekonomsko še vedno utemeljen. Pri tem bo prioriteto zagotavljanje izvajanja obveznih programov vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega in socialnega varstva.

Občinska skupnost otroškega varstva Hrastnik

Uporabniki in izvajalci družbenega varstva otrok bodo v letu 1985 v občinski skupnosti otroškega varstva dali prednost zagotavljanju materialnih sredstev za družbeno organizirano vzgojo predšolskih otrok tako, da bo vzgojnovarstvena organizacija nemoteno izpeljala zagotovljeni program, ki obsega:

- celoletno pripravo otrok na osnovno šolo - mala šola
- varstvo in vzgojo otrok od 8. meseca do vključitve v malo šolo
- vzgojo in varstvo otrok motenih v duševnem in telesnem razvoju.

V vse te oblike je vključenih 421 otrok (stanje 30/9-1984), ki so razporejeni v 21 oddelkih po starostnih skupinah in sicer:

- do 2 let - 2 oddelka - 25 otrok
- od 2 do 3 let 2 oddelka 37 otrok
- 3 let do male šole - 9 oddelkov - 158 otrok
- mala šola 8 oddelkov - 201 otrok
- razvojni oddelki - 1 oddelki - 9 otrok

V vzgojnovarstveni organizaciji je od 8. meseca do šestih let in pol vključenih 48 odstotkov otrok.

Kljub visokemu odstotku vključevanja predšolskih otrok v organizirano družbeno varstvo ostaja še vedno veliko otrok zunaj te oblike dejavnosti, zato bo skupnost za te otroke organizirala preko vzgojnovarstvene organizacije stalne in občasne dejavnosti. Stalne oblike bodo 1 - 2 krat tedensko, občasne pa bodo organizirane ob tednu otroka, ob novem letu, 8. marcu, 25. maju.

Za izvajanje zagotovljenega programa bo skupnost skušala zagotoviti enako visok odstotek kot v letu 1984. Nenehno povečevanje cen živil in materialnih stroškov pomeni povečevanje ekonomske cene storitev, zato bo skupščina občinske skupnosti otroškega varstva redno spremljala gibanje ekonomske cene, kakor tudi prispevek staršev po diferencirani lestvici. Skupnost otroškega varstva bo izvajala tudi socialno-varstven program, pri čemer si bo prizadevala ohraniti vsaj do sedanjega raven. Socialna varnost bo otrokom iz socialno ogroženih družin zagotovljena z denarnimi pomočmi in subvencijami za varstvo in prehrano v vrtcu in osnovni šoli. Za otroke vključene v vzgojnovarstveno organizacijo in osnovno šolo, ki bodo upravičeni do družbene-denarne pomoči, bo le-ta preusmerjena v funkcionalno obliko. V letu 1984 so upravičenci prejeli denarne pomoči v gotovini, pri izplačilu osebnih dohodkov, hkrati pa so bili oproščeni v celoti ali delno plačila prehrane v šoli ali bivanja v vzgojnovarstveni organizaciji.

V letu 1985 naj bi se gotovinski zneski zmanjšali za delež prehrane v vzgojnovarstveni organizaciji in osnovni šoli, kar je v skladu s sprejetim samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialno-varstvenih pravic. Izvajanje sprejetega sporazuma od 1. maja 1985 pomeni novost na področju zagotavljanja socialne varnosti, zato bo treba opraviti veliko dela v skupnosti socialnega varstva Slovenije, ki naj bi bila 11.780

dinarjev (43 % od povprečnega čistega osebnega dohodka v SR Sloveniji v letu 1984 okoli 27.400 dinarjev), kar pomeni za našo občino povečano število upravičencev, saj je bil cenovni za leto 1984 6.000 dinarjev.

Poleg nalog zagotavljanega programa bo skupnost opravljala naloge iz dogovorjenega programa po možnosti v enakem obsegu kot v letu 1984.

V programu skupnih nalog Skupnosti otroškega varstva Slovenije, ki zajema med drugimi tudi nadomestila osebnih dohodkov za čas porodniškega dopusta, so novosti v zvezi z uresničevanjem pravic do porodniškega dopusta, ker bodo po dopolnjenem sporazumu nadomestila osebnih dohodkov višja.

Občinska izobraževalna skupnost Hrastnik

Občinska izobraževalna skupnost bo v letu 1985 zagotavljala pogoje za nemoteno izvajanje obveznih vzgojno-izobraževalnih programov in zadržala doseženo raven nekaterih drugih programov iz leta 1984.

V celoti bo financirala program osnovnega izobraževanja, šole s prilagojenim programom, prevoze šoloobveznih otrok ter delno program glasbene šole.

V letu 1985 se bo šolalo v osnovni šoli 1030 učencev v 39 oddelkih, 251 učencev (24,4%) bo zajetih v 12 oddelkih podaljšanega bivanja. V osnovni šoli s prilagojenim programom se bo šolalo 25 učencev v 7 oddelkih in 10 učencev v 2 oddelkih za delavno usposabljanje. V glasbeno šolo pa bo v tem letu vključenih 134 učencev (podatki so za šolsko leto 1984/85).

Skupnost bo tudi zagotavljala sredstva za izobraževanje odraslih, ki ga izvaja Revirska delavska univerza. V okviru dogovorjenega programa bodo naloge opravljene v takšnem obsegu, ki ga bodo dovoljevale materialne možnosti.

V letu 1985 bo skupnost omejila financiranje programov, ki niso vezani na osebne dohodke ali materialne izdatke, to so: šola v naravi, sredstva za novo tematiko, za brezplačne učbenike, sodelovanje z Raško, opremo kabinetov in bralna značka.

Program storitev za zagotavljanje prehrane učencev se bo delno prenesel na občinsko skupnost otroškega varstva, ker bo le-ta preusmerila družbeno-denarno pomoč v funkcionalno obliko.

Tudi v letu 1985 bo skupnost sofinancirala pokrito kopališče, Zvezo Društva prijateljev mladine, humanitarne organizacije in društva ter center skupnih služb SIS občine Hrastnik in združevala sredstva za sofinanciranje gradnje telovadnice na Logu.

Uresničevanje sprejetih nalog in usmeritev bo občinska izobraževalna skupnost zagotavljala tako, da bo v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela in drugih samoupravnih aktih določila ukrepe in nosilce aktivnosti. Pri tem bo tudi določila neposredne obveznosti in dožnosti uporabnikov in izvajalcev programov za dosledno uresničevanje dogovorjenih usmeritev v izobraževalni skupnosti in za dosledno izvajanje stabilizacijskega programa.

Program solidarnosti, vzajemnosti in skupnih nalog v letu 1985 bo skupnost sofinancirala v skladu s dogovorjenimi merili, sprejetimi v skupščini Občinske izobraževalne skupnosti Hrastnik in Izobraževalni skupnosti Slovenije.

Občinska zdravstvena skupnost Hrastnik

Občinska zdravstvena skupnost Hrastnik se bo v letu 1985 zavzemala za dosledno uresničevanje že dogovorjenih nalog zdravstvenega varstva, ki naj bi jih izvajali v skladu s stabilizacijskim programom skupnosti. Pri tem bo glavni poudarek na naslednjih aktivnostih:

- Pri osnovnem zdravstvenem varstvu si bomo prizadevali v skladu s samoupravnim sporazumom o delitvi dela na področju zdravstva v okviru splošne medicine zagotoviti kadrovske in druge pogoje za oblikovanje posebnih ekip za zdravljenje in nego na domu. Pospešeno si bomo prizadevali izpeljati sprejeto nalogo o izvajanju male kirurgije v Zdravstvenem domu Hrastnik. Pri tem moramo zagotoviti kontinuirano sodelovanje z zdravniki Splošne bolnice Trbovlje. Pristojna komisija medicinskega sveta Zasavskega zdravstvenega centra pa mora zagotoviti povezavo med zdravstvenimi domovi in bolnišnico. V Zasavskem zdravstvenem centru je treba nujno pripraviti ustrezen program dela za zdravljenje in nego na domu, ki bo vseboval strokovno in ekonomsko podlago za oblikovanje te službe.

Občinska zdravstvena skupnost si bo prizadevala razviti tesno sodelovanje med zdravniki in lekarniški delavci s ciljem - racionalizirati porabo zdravil. Pri tem morajo upoštevati s sporazumi sprejete opredeljene vrste in dovoljene količine zdravil na recept, ki jo lahko zdravnik predpiše oziroma farmacevt izda. Lekarniški delavci so dolžni zdravnike stalno seznanjati z različnimi vrstami cenejših zdravil, ki jih je možno uporabljati kot enakovredni nadomestek za nekatera druga zdravila, zdravniki pa so dolžni to upoštevati pri izdajanju receptov.

Pristojne službe delovne organizacije in delavci zdravstvenega doma morajo s tesnejšim sodelovanjem in večjo povezanostjo zagotoviti dosledno uresničevanje določil samoupravnega sporazuma o postopku in načinu uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva in samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, na katerem naj bi obravnavali bolniški stalež, analizirali vzroke za izostajanje z dela ter se dogovorili za nadaljnje ukrepanje v smislu znižanja staleža.

Poleg tega bo skupnost v letu 1984 zagotovila sredstva za odplačilo anuitet za nabavljeno računalniško opremo, za skupni program v SRS in v okviru materialnih možnosti tudi za solidarnostne naloge s področja SLO in DS. Hkrati s tem bo skupnost poskušala v planu za leto 1985 predvideti tudi neporavnane obveznosti iz leta 1984. Vse ostale oblike porabe, ki niso neposredno povezane z uresničevanjem zdravstvenega varstva, bo treba še naprej omejevati.

Glede na znano dejstvo, da bo skupnost poslovanje v letu 1984 zaključila s primanjkljajem, ki bo po sedanjih ocenah večji kot v letu 1983, bo v letu 1985 treba zagotoviti tudi sredstva za pokritje le-tega. Skupnost bo pri tem v prvi vrsti stremela za tem, da bi sredstva za pokritje primanjkljaja zagotovili iz dogovorjene skupne porabe za leto 1985. V kolikor to ne bo mogoče, bo predložila združenemu delu predlog za uvedbo dodatne prispevne stopnje za pokrivanje primanjkljaja iz leta 1984.

Občinska skupnost za zaposlovanje Hrastnik

Občinska skupnost za zaposlovanje si bo prizadevala politiko zaposlovanja v letu 1985 izvajati in uresničevati na podlagi letnega načrta zaposlovanja občine za leto 1985, katerega bo

Lepa čakalnica in veliko čakajočih

Občinski sindikalni svet naj bi v sodelovanju z občinsko zdravstveno skupnostjo in zdravstvenim domom ob zaključku vsakega trimesečja organiziral posvet s predstavniki organizacij združenega dela, na katerem naj bi obravnavali bolniški stalež, analizirali vzroke za izostajanje z dela ter se dogovorili za nadaljnje ukrepanje v smislu znižanja staleža.

Poleg tega bo skupnost v letu 1984 zagotovila sredstva za odplačilo anuitet za nabavljeno računalniško opremo, za skupni program v SRS in v okviru materialnih možnosti tudi za solidarnostne naloge s področja SLO in DS. Hkrati s tem bo skupnost poskušala v planu za leto 1985 predvideti tudi neporavnane obveznosti iz leta 1984. Vse ostale oblike porabe, ki niso neposredno povezane z uresničevanjem zdravstvenega varstva, bo treba še naprej omejevati.

Glede na znano dejstvo, da bo skupnost poslovanje v letu 1984 zaključila s primanjkljajem, ki bo po sedanjih ocenah večji kot v letu 1983, bo v letu 1985 treba zagotoviti tudi sredstva za pokritje le-tega. Skupnost bo pri tem v prvi vrsti stremela za tem, da bi sredstva za pokritje primanjkljaja zagotovili iz dogovorjene skupne porabe za leto 1985. V kolikor to ne bo mogoče, bo predložila združenemu delu predlog za uvedbo dodatne prispevne stopnje za pokrivanje primanjkljaja iz leta 1984.

Občinska skupnost za zaposlovanje Hrastnik

Občinska skupnost za zaposlovanje si bo prizadevala politiko zaposlovanja v letu 1985 izvajati in uresničevati na podlagi letnega načrta zaposlovanja občine za leto 1985, katerega bo

organa iz zdravstvene organizacije zunaj matične občine. Poleg tega je treba v Zasavskem zdravstvenem centru proučiti tudi možnost, da bi konzilij enega tozda deloval v drugem tozdu.

Striktno je treba izvajati določila, ki opredeljujejo, kdaj delavci in drugi delovni ljudje nimajo pravice do nadomestila oziroma se jim ustavi izplačevanje nadomestila.

Zdravstveni delavci morajo pri odobranju bolniškega staleža dosledno upoštevati vse sedaj sprejete opredelitve iz samoupravnega sporazuma o pogojih in načinih uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva in sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva. Pri tem mora svojo vlogo odigrati tudi konzilij zdravstvenega doma, ki mora poleg ostalega nuditi tudi pomoč posameznim zdravnikom pri odobranju staleža.

Ustrezne službe organizacij združenega dela morajo v prvi vrsti posvetiti večjo pozornost selektivnejšemu zaposlovanju novih kadrov. Pri tem morajo dosledno upoštevati določila samoupravnega sporazuma o pogojih za zaposlovanje in o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev na območju občine Hrastnik. Poleg tega morajo v sodelovanju z zdravstvenimi delavci zdravstvenega doma stalno spremljati izostajanje z dela posameznih članov kolektiva, vzroke za te izostanke in drugo.

skupščina skupnosti sprejela najkasneje do konca marca 1985 in sicer na podlagi letnih načrtov zaposlovanja v organizacijah združenega dela za leto 1985 ter samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Hrastnik za leto 1984 in 1985.

Globalno lahko program dela občinske skupnosti za zaposlovanje razčlenimo na naslednje bistvene naloge, ki jih bodo izvajali tudi v letu 1985:

1. Dela in naloge v zvezi z načrtovanjem in spremljanjem začrtane politike zaposlovanja v letu 1985 - akcija za pripravo letnih načrtov zaposlovanja za leto 1985 teče že od oktobra 1984. Skupnost bo v okviru analize uresničevanja načrtov zaposlovanja na podlagi statistične raziskave RAD - 30 in drugih tekočih virov ugotavljala polletno uresničevanje z načrtom opredeljene politike zaposlovanja v tekočem letu in opravila druge aktivnosti uresničevanja letnih načrtov zaposlovanja v ozidih, kar bo podlaga za izdelavo 9-mesečne analize z oceno gibanj do konca leta 1985.

V zadnjem trimesečju leta 1985 bomo ponovno sprožili celotno akcijo za pripravo načrta zaposlovanja občine Hrastnik za leto 1986, ki se prične s pripravo anketnega gradiva MK - LP - 86 za tozde in druga delovna okolja ter ocene možnosti zaposlovanja v letu 1986; nadaljevali bomo z dopolnitvami sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja ozdov v občini Hrastnik, z ugotavljanjem usklajenih planskih kazalcev ozdov in končali s sprejetjem načrta zaposlovanja občine Hrastnik za leto 1986;

2. Posredovanje zaposlitve - na podlagi statuta občinske skupnosti za zaposlovanje in zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, skupnost s svetovanjem pri zaposlovanju omogoča delovnim ljudem, uresničiti pravico do dela ter temeljnimi in drugim organizacijam združenega dela oblikovati in izvajati politiko zaposlovanja. Pri tej nalogi se skupnost neposredno povezuje še z drugimi službami - z Zdravstvenim domom - oddelkom za medicino dela, občinsko skupnostjo socialnega skrbstva, komisijo za priznavanje invalidnosti po ZUZIO in kadrovskimi službami ozdov;

3. Priprava na zaposlitev - se izvaja predvsem za delavce, ki so iz psihofizičnih ali drugih razlogov težje zaposljivi; brez temeljne poklicne usposobljenosti oziroma izobrazbe; s suficijarnimi poklici in so pri skupnosti prijavljeni kot iskanci zaposlitve;

4. Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb - do te oblike usposabljanja so največkrat upravičeni učenci, ki končajo osnovno šolo s prilagojenim programom. Tudi pri tem načinu usposabljanja in zaposlovanja si bo skupnost v letu 1985 prizadevala vključiti čimveč organizacij združenega dela v občini, ki imajo takšne proizvodne programe, v katere je možno vključiti invalide osebe;

5. Zaposlovanje zdomcev - pri vračanju in zaposlovanju naših delavcev na začasnem delu v tujini se bo skupnost povezovala predvsem s koordinacijskim odborom pri občinski konferenci SZDL ter s komisijo izvršnega sveta skupčine za vprašanja in

reševanje problematike vračanja ter vključevanja v delo občanov, ki so na začasnem delu v tujini ter v okviru njihovih delovnih programov opravila vse potrebno in sicer:

- ugotavljanje obsega, strukture in dinamike vračanja delavcev, ki se želijo zaposliti,
- ugotavljanje tekočih potreb po delavcih, kakor tudi planske potrebe, ki jih kažejo plan razvoja občine in letne potrebe v organizacijah združenega dela;

6. Poklicno usmerjanje šolske mladine - pri tej nalogi se bo skupnost povezovala s šolsko svetovalno službo, zdravstveno službo in kadrovskimi službami ozdov. Naloga obsega testiranje in anketiranje učencev, organiziranje ogledov proizvodnih programov neposredno po posameznih organizacijah združenega dela, predvajanje filmov o poklicih, ipd.;

7. Zavarovanje za primer brezposelnosti - naloga izhaja iz Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti; o upravičenosti in višini socialnovarstvene pomoči pa bo odločal pristojni odbor skupnosti za zaposlovanje z izdajo sklepa na osnovi zahtevka upravičenca;

8. Štipendiranje iz družbenih sredstev občine Hrastnik - se bo tudi v letu 1985 opravljeno skladno z družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom o štipendiranju v občini Hrastnik. Odbor za štipendiranje si bo prizadeval, da bodo imeli prednost pri podelitvi štipendije učenci in študenti iz družin s slabšim socialno-ekonomskim položajem in tisti, ki se bodo izobraževali v deficitarnih poklicih. Ravno tako bo odbor tudi v letu 1985 izbral najprimernejšega kandidata za Titovo štipendijo.

Kulturna skupnost Hrastnik

Kulturna skupnost bo v letu 1985 zagotavljala sredstva za tiste naloge, ki si jih je v planskih dokumentih opredelila kot prednostne.

Spodbujala bo vse oblike ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti, še posebno tiste, ki imajo v občini tradicijo. Z načrtnim izobraževanjem mentorjev si bo prizadevala spodbuditi delo nekatere kulturne sekcij, ki stagnirajo ali pa so prenehale z delom (lutkarska, dramska, plesna, klubska).

V novih prostorih knjižnice bodo poleg osnovne dejavnosti potekale še nekatere nove, pestrejšje oblike: literarni in klubski večeri, likovne in druge razstave. Tovrstno kulturno ponudbo smo namreč do sedaj v občini pogrešali.

Na področju filmske in muzejske dejavnosti si bomo prizadevali razvijati pestrejšje oblike in načine dela (npr. filmsko gledališče, organizirane ogled predstave, prireditve, ipd.)

Kulturna skupnost bo tudi v letu 1985 sofinansirala izvedbo nekaterih regijskih kulturnih programov predvsem s področja urejanja naravne in kulturne dediščine.

Z vsemi izvajalci programov dogovorjenih v skupščini kulturne skupnosti si bo prizadevala dodelati odnose v smislu svobodne menjave dela in sicer tako, da bo financiranje temeljilo na opravljenih dogovorjenih programih, ne samo na sprejetih.

Izvajalci programov kulturne skupnosti so: Delovna organizacija KRC »14. oktober«, Zveza kulturnih organizacij; zunaj občine pa Zavod za spomeniško varstvo Celje, Revirski muzej Trbovlje in Radio Trbovlje.

Skupnost bo tudi v letu 1985 sofinansirala naslednje dejavnosti: Zvezo društva prijateljev mladine, Zvezo občinske tehnične kulture, spominski park Čebine, nekatera humanitarna društva in posebej dogovorjene kulturne akcije v občini in v širši družbeni skupnosti.

Občinska skupnost socialnega skrbstva Hrastnik

Temeljne usmeritve bo skupnost uresničevala v okviru:

1. zagotavljanje programa, ki zajema redne družbeno denarne pomoči kot edini in dolgoročni vir preživetja, ter del sredstev za osebne dohodke strokovnih delavcev skupnosti. Naštet elementi so temelj za izračun solidarnosti, ki je odvisna predvsem od števila denarnih pomoči in števila zaposlenih delavcev, medtem ko je njihova minimalna višina, kakor tudi

osnova za izračun osebnih dohodkov delavcev, enotno dogovorjena v Sloveniji.

Skupnost si bo prizadevala, da se število prejemnikov denarnih pomoči ne bo neopravičeno večalo in da bodo tisti, ki jo dobivajo, dobivali vsaj minimalne vsote, dogovorjene v Sloveniji.

2. solidarnost: obveznost Občinske skupnosti socialnega skrbstva bo izračunana na podlagi omenjenih kriterijev, združuje pa se na Skupnosti socialnega skrbstva SRS in od tam usmerja v dotirane občine z namenom, da bi zmanjševali negativne posledice, ki izhajajo iz razlik v gospodarski in socialni razvitosti posameznih območij.

3. skupni program: Na Skupnosti socialnega skrbstva SRS se združujejo sredstva, ki jih zbirajo vse občinske skupnosti socialnega skrbstva v SRS, da bi uresničile oziroma izpeljale naloge, pomembne za vso Slovenijo. Prednostne naloge bodo opredeljene v okviru skupnosti socialnega skrbstva Slovenije za leto 1985, pri čemer se bo nadaljevala obveznost občinske skupnosti socialnega skrbstva na podlagi uveljavitve zakona o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih odraslih oseb.

4. občinski program: v okviru občinskega programa delovni ljudje in občani uresničujejo naslednje socialno-varstvene pravice:

- zagotavljajo varstvo v zavodih odraslim občanom in mladostnikom zaradi prevzgoje ali usposabljanja pod posebnimi pogoji;
- zagotavljajo nekatere oblike družbeno denarnih pomoči socialno ogroženim občanom (pomoč pri plačevanju oskrbnine v splošnih in posebnih zavodih, enkratne in občasne družbeno-denarne pomoči, pokrivanje stroškov oskrbe in varstva v vzgojnih zavodih in VPZ);
- skrbijo za vzgojo, varstvo in oskrbo otrok in mladostnikov brez staršev in za otroke, za katere starši niso sposobni skrbeti ali premalo skrbijo zanje (skrbništvo, rejništvo, posvojitev);
- sodelujejo s sodiščem v razveznem postopku pri dodeljevanju otrok razvezanih staršev, dajejo mnenja in soglasja za sklenitev zakonskih zvez za mladoletne osebe in svetujejo;
- izvajajo predzakonsko svetovanje in pravne poskuse ob razvezi zakonske zveze;
- valorizirajo vse preživnine, sporazumne določitve prežvinnin, pomagajo materam samohranilkam;
- izvajajo vzgojne ukrepe za mladoletne prestopnike, sodelujejo z vzgojnimi zavodi, s pravosodnimi organi in sodniki za prekrške v postopkih zoper mladoletnike;
- skrbništvo nad odraslimi osebami;
- izvajajo socialnovarstvene ukrepe v socialno ogroženih družinah;
- nudijo pomoč osebam po prestani zaporni kazni;
- izvajajo druge socialnovarstvene ukrepe za občane, ki so socialno ogroženi ali osebno noteni;
- pomagajo pri vključevanju otrok in mladostnikov v delavnice pod posebnimi pogoji;
- sodelujejo pri ustanovitvi občinskega centra za socialno delo.

5. občinski dopolnilni program: obsega sofinanciranje dejavnosti humanitarnih organizacij in društev na območju občine in republike; občinski odbor RK, društvo invalidov, društvo za pomoč slušno prizadetim, medobčinsko društvo slepih in slabovidnih.

Vse navedene naloge so zakonsko predpisane, zato jih ni mogoče izključiti iz programa za leto 1985. Od materialnih možnosti združenega dela v naši občini pa bo odvisno, v kolikšni meri jih bomo lahko uresničevali.

Telesnokulturna skupnost Hrastnik

Telesnokulturna skupnost Hrastnik si bo v letu 1985 skladno s svojimi prografrskimi cilji prizadevala povečati število aktivnih udeležencev v športno-rekreativnih dejavnostih. V ta namen bo treba usposobiti več mentorjev za posamezne športe, popestriti metode in oblike dela na tem področju in zagotoviti druge pogoje za razvoj množičnosti v telesni kulturi. Množičnost naj bi izvajali v okviru TRIM iger, tekmovanj za športno značko in dejavnosti šolske

ga športnega društva. Na obstoječih športnih površinah bo treba zagotoviti organizirane športno-rekreatijske dejavnosti za občane vseh starostnih kategorij.

Na področju vrhunskega športa naj bi ohranili doseženo raven razvoja. Zaradi omejenih sredstev, ki jih skupnost združuje za izvajanje programov, ni možno pospeševati večjega števila vrhunskih športnih dosežkov, zato so le-ti bolj odvisni od entuziazma posameznih športnih delavcev, kot pa od družbene podpore in načrtne selekcije.

Skupščina Telesnokulturne skupnosti mora postati v večji meri kot doslej mesto dogovaranja telesnokulturne politike v občini. Zato bo treba okrepiti delegatske odnose v njej in angažirati delegate, da bodo sodelovali pri oblikovanju programov skupnosti.

Dodelati bo treba tudi samoupravne odnose in dogovaranja z izvajalci telesno kulturne dejavnosti v smislu svobodne menjave dela (predvsem s KRC »14. oktober«, Zvezo telesnokulturnih organizacij in drugimi), kakor tudi vseh drugih dejavnikov telesne kulture.

Občinska raziskovalna skupnost Hrastnik

Program dela za leto 1985 Občinske raziskovalne skupnosti Hrastnik v glavnem zajema naslednje naloge:

- popularizacija raziskovalne dejavnosti,
- vzpodbujanje množične inventivne dejavnosti,
- skupne naloge Raziskovalne skupnosti Slovenije,
- sofinanciranje diplom študentom visokih šol, ki obravnavajo tematiko občine Hrastnik,
- sodelovanje z razvojnimi oddelki delovnih organizacij in z medobčinsko gospodarsko zbornico,
- sofinanciranje in strokovno sodelovanje pri projektih, ki so širšega pomena za občino Hrastnik,
- financiranje poslovanja Občinske raziskovalne skupnosti.

Občinska skupnost požarne varstva Hrastnik

Občinska skupnost požarne varstva bo v letu 1985 izvajala naloge, ki so že ustaljene in si jih je skupnost zastavila v svojih razvojnih programih. Te so predvsem:

- splošna krepitev požarne varnosti v občini v okviru SLO in DS,
- zagotavljanje primerne materialne osnove izvajalcem varstva pred požari, kakor tudi njihovo izobraževanje in strokovno usposabljanje,
- nabava primerne opreme in tehničnih pripomočkov za izvajanje varstva pred požari,
- uresničevanje preventivne dejavnosti požarne varstva v najširšem pomenu.

Poleg navedenih področij dejavnosti, ki bodo podrobno opredeljene v programu dela skupnosti za leto 1985, pa bodo še nekatere druge naloge, ki bodo zahtevale veliko angažiranost vseh dejavnikov požarne varstva v občini.

- Izdelati bo treba načrt požarne ogroženosti celotne občine.
- Pričela se bodo adaptacijska dela na zgradbi gasilskega društva Hrastnik - mesto.
- Vsa gasilska društva si bodo morala prizadevati za večje ustvarjanje lastnih dohodkov z neposredno svobodno menjavo dela.

- Pri delu se bodo morali organizirani skupnosti še bolj povezovati z občinskimi upravnimi organi, z njimi skladno delovati in ukrepati v interesu večje splošne pripravljenosti.

- Izdelati bo treba sistematični program usposabljanja strokovnih kadrov - gasilcev in načrt akcij za usposabljanje ostalega prebivalstva za večjo požarno varnost.

- Poglobljati in dodelati bo treba organizacijske pa tudi samoupravne oblike dela v Občinski gasilski zvezi, gasilskih društvih in tudi v Občinski skupnosti požarne varstva.

SIS družbenih dejavnosti občine Hrastnik bodo usmerile svoje aktivnosti k izdelavi srednjeročnih planskih dokumentov in poskrbele, da jih bodo pravčasno sprejeli vsi ustrezni organi.

Strokovne službe SIS družbenih dejavnosti v občini Hrastnik

Uresničevanje planov samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje

Kaj smo že in kaj bomo še storili

Stanovanjsko gospodarstvo

S temelji plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Hrastnik za obdobje 1981-1985 je bilo predvideno, da bomo zgradili 390 stanovanj, in to:

- 300 družbenih najemnih stanovanj
- 13 solidarnostnih stanovanj
- 7 stanovanj za upokojeince
- 10 lastniških
- 60 individualna gradnja

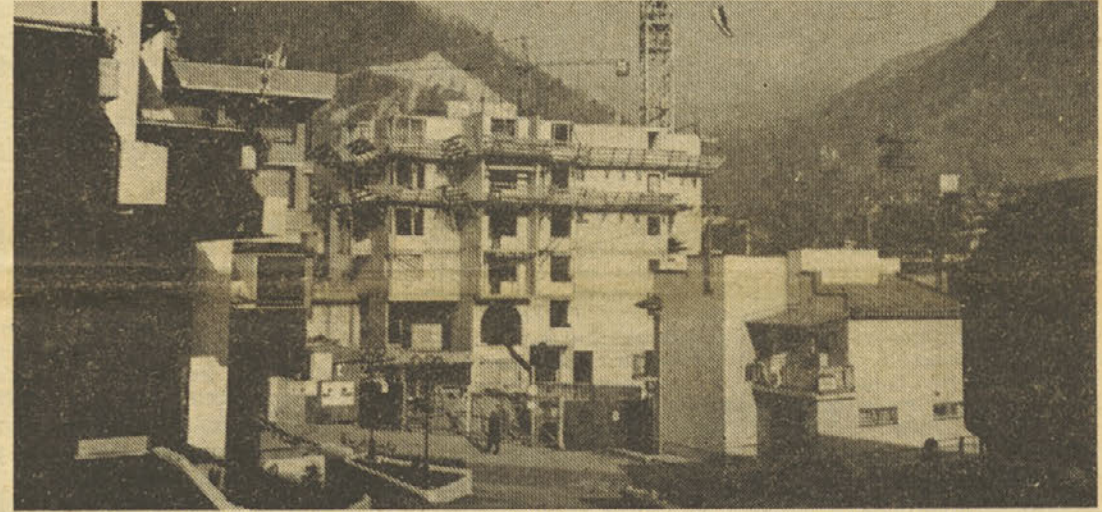
Z rebalansom srednjeročnega plana je bilo število novozgrajenih stanovanj v tem obdobju korigirano na 370 stanovanj. Do konca oktobra 1984 smo po letih pridobili naslednje število družbenih stanovanj:

- 1981 - 38 stanovanj s skupno površino 2520 m²
- 1982 - 85 stanovanj s skupno površino 4108 m²
- 1983 - 59 stanovanj s skupno površino 2870 m²
- Skupaj: 182 stanovanj s skupno površino 9498 m²

V gradnji so trije stanovanjski bloki, in sicer Birtič »A« ter »E« in »E-1« na Novem Logu. Objekta »E« in »E-1« na Novem Logu naj bi bila vseljena še letos decembra, objekt Birtič »A« pa v letu 1985.

Tako naj bi v letu 1984 pridobili še 56 stanovanj s skupno površino 2914 m², v letu 1985 pa 72 stanovanj s 4146 m².

Pri financiranju se v zadnjem času pojavljajo težave, ker ima Rudnik ob velikem porastu cen gradnje težave pri zbiranju dodatnih sredstev nad dogovorjeno stopnjo stanovanjskega prispevka.

Center Hrastnika dobiva z gradnjo novega objekta pri »Birtiču« novo, vse lepšo podobo

Sredstva solidarnosti se koristijo tudi za subvencioniranje stanovanj. Število družin, ki prejemajo družbeno pomoč pri plačevanju stanarine je letos 26.

V letih 1981 do 1984 smo za kreditiranje zasebne stanovanjske gradnje ter za nakup etažnih stanovanj namenili sredstva v minimalni višini 49.950.000 din.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Hrastnik po pooblastilu skupnosti stanovanjcev upravlja z 2234 stanovanji. Sredstva za ta namen dosejajo iz stanarin, vzdrževanje pa poteka po programih skupnosti stanovanjcev. Pri vzdrževanju se pojavljajo v zadnjih letih težave, saj administrativno določene stanarine ne dohitevajo stroškov popravil, ki se zelo povečujejo.

Komunalno opremljanje zemljišč

Na področju pridobivanja in komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč ima SKIS - enota za upravljanje s stavbnimi zemljiščem za obdobje 1981-1985 opredeljene tele cilje:

- pridobivati in komunalno opremljati zemljišča za individualno stanovanjsko gradnjo,
- pridobivati in komunalno opremljati zemljišča za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo.

Za individualno in družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo smo od leta 1981 opremljali naslednja območja in porabili toliko sredstev:

1. Veličkova cesta	1981-1984	2.859.153,00 din
2. Prapretno	1982-1984	820.109,00 din
3. Turje	1982-1984	2.362.147,00 din
4. telefonski priključki 1982		86.151,00
5. družbena stanovanjska gradnja: PSO Dol, dijaški dom, D, D-1, E, E-1, E-2, Birtič A in B	1981-1984	8.722.096,00 din

Poleg navedenih dejavnosti je enota za upravljanje s stavbnimi zemljišči zagotavljala sredstva za odplačilo anuitet za PTT, za izdelavo projektnih dokumentacij, za zazidalne načrte ter drugo urbanistično dokumentacijo za individualno in družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo, sredstva za odškodnine, funkcionalne izdatke in financiranje delovne skupnosti.

Do konca leta 1985 bodo odprodane parcele za individualno gradnjo na Veličkovi cesti, nadaljevali bomo s komunalnim opremljanjem na območju Turja in na Breznem, kjer bo v letu 1985 na razpolago 7 parcel za individualne poslovno stanovanjske objekte (za drobno gospodarstvo).

Zagotavljali bomo sredstva za opremo stavbnih zemljišč na območju Prapretna, ki se je zavlekla zaradi raziskav terena in neugodnih geoloških razmer. Nadaljevali bomo z upravljanjem zemljišč na Slatnem in Marnem. Za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo bomo opremljali zemljišča Loga (Birtič »A«, objekt E-12 in Lisec).

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Na podlagi temeljev plana za srednjeročno obdobje 1981-1985 je Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Hrastnik zbrala sredstva po 2,75% stopnji do 1. 8. 1984, od tega datuma dalje pa po 2,50% stopnji od BOD iz dohodka iz gospodarstva.

Sredstva so bila porabljena: za obnovo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav

zajetja Rakovec, vodovodno omrežje Kal, Kopitnik in Boben ter vodni rezervoar Frtica. Letos in v letu 1985 bomo sofinancirali raziskave vodnih virov za Savo.

V sklopu obnove in vzdrževanja kanalizacije smo financirali izdelavo študije o stanju kanalizacije v Hrastniku in pridobili idejni projekt za čistilno napravo. Z obnovo kolektorja v Cesti 1. maja bomo pričeli v letu 1985.

Sofinancirali smo obnovo oziroma posodobitev cest Novi dom-Nov Log, Malovrh-VVO-bloki D ter cesto na Dolu k zazidalnemu otoku S-2.

Na Marnem smo iz sredstev SKIS razširili deponijo odpadkov. V letu 1984 in 1985 bomo prekrili še potok Boben od tržnice do konzuma, kar je v skladu z ureditvijo centra Hrastnika.

S sredstvi, ki so namenjena za napeljava toplovoda, bomo do konca leta 1985 sodelovali pri obnovi toplarne in toplovodnega omrežja.

Obnova in vzdrževanje komunalnih naprav v krajevnih skupnostih poteka skladno z načrtovanjem. Dela pri preprečevanju širjenja zemeljskih plazov in njihovi sanaciji bo tekla po sklepih komisije za sanacijo plazov pri Izvršnem svetu občine Hrastnik.

Iz dodatno zbranih sredstev Rudnika se sanirajo plazovi na eksploatacijskem področju.

Med drugim smo iz teh virov sanirali pobočja pod dijaškim domom, uredili brežino in plato pri Logu, uredili plaz pod Mar-

nim ter sanirali zemljišče ob cesti Pot na Kal.

Do leta 1983 smo iz sredstev prispevka od registracije motornih vozil in iz prispevka od pogonskega goriva vzdrževali lokalne ceste, od 1. 1. 1983 pa je to v pristojnosti Občinske skupnosti za ceste za območje občine Hrastnik.

Cestno gospodarstvo

Do 1/1-1983 je bila po takrat veljavnem zakonu o cestah upravljalec avtocest, magistralnih in regionalnih cest Republiška cestna skupnost, za lokalne ceste pa so se pri SKIS-u zbirala sredstva iz prispevka od pogonskega goriva in iz prispevka od registracije motornih vozil. Regionalne ceste je vzdrževalo Cestno podjetje Ljubljana, lokalne pa Komunalno obrtno podjetje Hrastnik.

Skladno z novim zakonom o cestah je bila 15/11-1982 ustanovljena Občinska skupnost za ceste za območje občine Hrastnik. Le-ta je v skladu z zakonom poverila vzdrževanje in varstvo cest Cestnemu podjetju Ljubljana-TOZD Vzdrževanje. V občini Hrastnik je po kategorizaciji, ki je bila izvedena, 18.830 km regionalnih ter 54.405 lokalnih cest. Pri vzdrževanju in varstvu teh cest je problem pokrivanje stroškov, ki strmo naraščajo (gorivo, mazila, rezervni deli).

Ugotavljamo, da ceste niso tako vzdrževane, kot to predpisujejo normativi in standardi.

Letos je bil podpisan Samoupravni sporazum o povračilu za prekomerno obrabo cest. Iz tega vira smo v tem letu obnovili prevleko na cesti Brnica-Crdene (skozi Dol), v letu 1985 pa bo obnovljen odsek savski most-križišče.

Strokovne službe SIS materialne proizvodnje

Sprejeti ukrepi v zdravstvu

Kako se umakniti z vrha lestvice?

Še vedno je občina Hrastnik med tistimi, ki imajo najvišjo odsotnost z dela (bolniška). Ta odstotek je v letu 1984 v Hrastniku 8,5%, v Sloveniji pa 5% pri vseh zaposlenih (brez poročniških dopustov). Upoštevajoč te ugotovitve in težave, ki so s tem v zvezi (težave v proizvodnji, veliki stroški v delovnih organizacijah in občinski zdravstveni skupnosti), smo skupno pripravili program ukrepov, da bi to stanje le izboljšali. Program je bil pripravljen v Zdravstvenem domu Hrastnik, obravnavan in dopolnjen na več sestankih s predstavniki združenega dela in drugih delovnih skupnosti. Obravnavan je bil tudi v občinski zdravstveni skupnosti, izvršnem svetu in zborih občinske skupščine. Prav tako so ga pregledale tudi občinske družbenopolitične organizacije. Na vseh teh posvetih je bil dopolnjen in sprejet. Da bi vsi delavci in občani poznali program ukrepov, ga objavljamo tudi v glasilu Naš barometer, zlasti še, ker je precej nalog, ki so naložene delovnim in drugim organizacijam v občini.

In kakšen je program ukrepov

1. Delavci tozda Zdravstveni dom Hrastnik bodo poostriili in poenotili kriterije za odobravanje bolniškega staleža. V ta namen bo IPO tozda Zdravstveni dom Hrastnik organiziral posvet z zdravstvenimi delavci, kjer bodo sprejeta konkretna poenotena merila.

2. Delovne organizacije bodo preko občinske zdravstvene skupnosti predlagale, oziroma zahtevale ponovno uvedbo kontrolnih pregledov (nadzornega zdravnika). Nadzorni oz. kontrolni zdravnik naj stalno spremlja zdravljenje, predlaga morebitne spremembe zdravljenja, ima pa naj tudi pravico zaključevati bolniški stalež.

Ta naloga bo opravljena v okviru sedanjega kadra. Delovne in druge organizacije bodo predloge posredovale občinski zdravstveni skupnosti.

Ta sklep se bo pričel uresničevati po 6 mesecih, če ne bo namen dosežen s poostrenim delom zdravstvenih svetov. Ti naj se tudi pogostejše sestajajo.

3. Zdravstveni dom bo spremenil organiziranost zdravstvene sveta, ki nadzoruje stalež. Gre predvsem za poenotenje kriterijev obeh svetov. Nalogo opravi vodstvo tozda Zdravstveni dom Hrastnik.

4. Izboljšati je potrebno sodelovanje z delovnimi in drugimi organizacijami in zdravstveno službo. Gre predvsem za določene službe (kadrovske, socialne, varstvo pri delu). Potrebna je skupna obdelava zdravstvene problematike, vključno z individualno obravnavo posameznih primerov. Namen tega sklepa je, da se pri reševanju uvede skupinsko delo.

Nosilci so ustrezne službe v delovnih in drugih organizacijah in Zdravstveni dom Hrastnik.

5. Ob vsakem novem sprejemu delavca na delo (predhodni pregledi) bo dispanzer za medicino dela pritegnil k delu in odločanju ustrezne službe (socialne, kadrovske, varstva pri delu). O sprejemu na delo bomo tako odločali skupaj in tudi skupaj prevzel odgovornost za možne bodoče težave (invalidnost, stanovanjski problemi, prehrana).

Nosilci so Dispanzer za medicino dela in Zdravstveni dom Hrastnik ter pristojne službe v delovnih in drugih organizacijah.

6. Občinska zdravstvena skupnost je na zasedanju v oktobru 1984 sprejela sklep – soglasje o namestitvi še enega (petega) zdravnika upoštevajoč dejstvo, da je v Hrastniku v I. polletju 1984 prišlo največ pregledov na enega zdravnika (6.940) in največ pregledov na uro (8.5) glede na stanje v Trbovljah in Zagorju.

Vodstvo Zdravstvenega doma Hrastnik naj takoj poskrbi za namestitev novega zdravnika. Obenem s tem naj se prouči upravičenost sedanjega neenotnega sprejemanja pacientov v posameznih ordinacijah (predaja zdravstvenih knjižic, klicanje pacientov oz. neorganiziran sprejem v posameznih ordinacijah) ter poskrbi za primeren sprejem pacientov.

7. Glede na ugotovljen visok izostanek z dela zaradi nezgod pri delu morajo službe za varstvo pri delu več skrbí posvetiti izboljšanju delovnih razmer. V ta namen bodo:

– do 30. 11. 1984 pripravile za obravnavo na samoupravnih organih poročilo o gibanju števila nezgod (morda za 9 mesecev v letu 1984 v primerjavi s istim obdobjem lani),

– pripraviti in sprejeti program ukrepov za zmanjšanje delovnih nezgod v tistih primerih, ko je število nad povprečjem.

8. Nerešeni stanovanjski in prehranbeni problemi, predvsem v domovih za samske delavce, tudi povzročajo večjo obolost. Kadrovske, socialne službe in osnovne organizacije sindikata morajo ob pomoči občinskega sindikata temu posvetiti več skrbí.

Gre predvsem za:

– več konkretne skrbí za izboljšanje razmer v samskih domovih,

– proučiti je treba možnost za organizirano prehrano bolnikov v samskih domovih oz. samskih stanovanjih,

– proučiti je treba možnost za prevoz toplih obrokov (kosila in večerje), predvsem v oddaljenejshe samske domove (Steklarna).

Nosilci: socialne službe delovnih organizacij ob sodelovanju osnovnih organizacij sindikata, občinskega sveta ZS in vodstva obrata družbene prehrane Hrastnik.

9. Da bi dobili strokovno oceno o vzrokih za nadpovprečne izostanke z dela kljub boljšim ekonomskim, socialnim in stanovanjskim razmeram v zadnjih letih, je potrebno izdelati strokovno analizo kot raziskovalno nalogo.

Občinska raziskovalna skupnost Hrastnik naj ob sodelovanju DO in tozda Zdravstveni dom Hrastnik to nalogo poveri strokovni organizaciji izven občine.

10. Vsaka delovna organizacija naj upoštevajoč svoje stanje in razmere pripravi in sprejme z Zdravstvenim domom Hrastnik konkreten program sodelovanja, kjer naj bodo gornje naloge (in po potrebi še druge) podrobneje razčlenjene z nosilci in roki.

11. Zadnja leta je občina Hrastnik glede bolniške odsotnosti na vrhu lestvice občin v SR Sloveniji. Zato je namen in cilj vseh že sprejetih sklepov in ukrepov iz tega programa in programov delovnih organizacij, da se izostanki (bolniška) zmanjšajo, pri čemer je treba doseči, da bodo manjkali zares le bolni delavci.

12. Težišče bodočega operativnega dela se tako prenaša na nosilce in izvajalce nalog. To so združeno delo in druge delovne skupnosti, pristojni SIS-i in zdravstvena služba.

Za pregled uresničevanja nalog po sprejetih programih bo po preteku določenega roka – v aprilu 1985 – sklican posvet, kjer bodo zadolženi nosilci poročali o izvajanju konkretnih nalog, oz. bodo po potrebi sprejeti še dodatni ukrepi.

Ta posvet bo sklicala občinska zdravstvena skupnost Hrastnik. Ugotovitve pa je treba takoj posredovati vsem delovnim in drugim skupnostim, občinski zdravstveni in občinski raziskovalni skupnosti Hrastnik.

13. O tem programu ukrepov naj bodo obveščeni samoupravni in drugi organi v organizacijah združenega dela in drugih delovnih skupnostih.

Prav tako naj ukrepe obravnava tudi skupščina občinske zdravstvene in raziskovalne skupnosti Hrastnik.

Ob sprejemu programa je bilo poudarjeno, da bomo le s skupnimi močmi in trudom dosegli željene učinke. To mora biti stalna naloga vseh, ki kakorkoli sodelujejo in odločajo v tej problematiki.

Izvajanje programov krajevnih skupnosti v občini Hrastnik

Uspehi odvisni od vseh

Širok program, ki temelji na potrebah posamezne krajevnje skupnosti – potrebe so bile med letom finančno usklajene – bo zagotovo uresničen, v nekaterih postavkah pa celo presežen. Da je res tako, moramo ugotoviti, da so krajanje z dodatnim zbiranjem denarja, udarniškim delom in poklopijem materialom uspešno zaključili nekaj komunalnih ureditev, ki jih s sredstvi po finančnem planu ne mogli.

Največ pozornosti smo letos namenjali oskrbi z zdravno pitno vodo v naših hribovskih vaseh, kot so Kal, Kovk, Jesenovec, Mačkovec in Skopno. Uspeli smo obnoviti vse cevovode, nekatera območja vodovodov smo razširili ter sanirali vodna zajetja. Teče še obnova vodovoda za vas Krnice, ki pa bo verjetno končana že pred zimo. Dela v zvezi z razširitvijo območja vaškega vodovoda na Kalu tudi še trajajo. Ko bodo končana, bo imelo celotno naselje zdravo pitno vodo. Aktivnosti tečejo tudi za zagotavljanje pitne vode v novo nastajajočem naselju Spodnje Marno, kjer obstoječi vodovod ne zagotavlja več zadostnih količin užitne vode. Sanirano je že zajetje, na-

bavljen je material za povečanje zmogljivosti primarnega voda, dela pa bodo opravili krajanje sami. Tudi v zahodnem delu naselja Marno, kjer so krajanje izgubili vir vode zaradi premikov tal (zaradi rudnika), tečejo aktivnosti za ureditev tega problema. Zaenkrat imajo vaščani le provizorično urejen cevovod, zato bomo s tem delom nadaljevali.

Razširitev PTT omrežja v KS Boben – Čeče je končana. Zdaj je praktično vsaka domačija priključena na omrežje. Od načrtovanih 42 priključkov je bilo dejansko narejenih 72, kar je neprecenljive vrednosti za to precej odmaknjeno območje naše občine. Delež krajanov pri izvedbi teh del je bil velik, prav tako delež sveta KS, ki je v korist te akcije odložil nekatera druga dela. Po programu bi morali še letos pričeti tudi z aktivnostmi za povečanje telefonskih zmogljivosti na območju KS Dol in preko Dola v KS Marno in KS Turje – Gore. Kljub dejstvu, da je naša družbenopolitična skupnost skupaj z območnim PTT podjetjem Trbovlje zagotovila potreben denar se je zataknilo pri dobavi kablov. Le malo je upanja, da bodo dela stekla že

letos, dogovorjeno pa je, da bi vsaj zemeljska dela končali pred pomladanskim delom na poljih.

Manj možnosti oziroma denarja smo imeli letos za urejanje in posodabljanje cest, ki jih upravljajo naše krajevnje skupnosti. Kljub vsemu je bilo le nekaj urejenega na območju KS Steklarna, kjer je dokončno urejeno okolje v naselju Podkraj. V KS Dol je bil urejen dostop do otroškega vrta in šole, iz združenih sredstev pa je bila sanirana regionalna cesta skozi naselje Dol. Posodobitve ceste skozi vas Prapretno se letos nismo lotili, prav tako tudi ne ureditve ceste Goveji potok – Ravne. Denar za te ceste bomo zagotovili z novim finančnim planom za leto 1985.

Resnejše probleme pri vzdrževanju skoraj 60 km makadamskih cest imajo vse naše krajevnje skupnosti. Doslej uveljavljen način za financiranje vzdrževanja zagotavlja le okoli 7.000,00 din za kilometer, to pa sta le dve vožnji gramoza na kilometer ceste. Letošnja neurja so ceste tako poslabšala, da imamo nekaj naselij, ki so še komaj dostopna z motornimi vozili. Tudi bližajoča se zima nam pov-

zroča velike skrbi, saj moramo tudi ta dela izvajati z enakim denarjem. Sveti KS se težav zavedajo in ukrepa po svojih močeh, da bi imeli pozimi ceste vsaj delno prevozne.

Ob koncu naj omenimo še pridobitve, ki so rezultat razumevanja naše družbenopolitične skupnosti in krajevnega samoprispevka, ne nazadnje pa tudi aktivnosti svetov KS in združenega dela. Čež leto smo pridobili, usposobili ter dokončali prostore za svete KS, DPO v KS Steklarna, Čeče – Boben in Dol pri Hrastniku. Ta pridobitev zagotavlja normalno delo svetov KS. Iz samoprispevka pa so v KS Steklarna, Čeče in Dol dobili svoje klubske prostore tudi upokojenci.

Ob teh uspehih smo se dolžni vsem, ki so nam pomagali, zahvaliti za veliko mero razumevanja.

Zdaj smo pri načrtovanju za naslednje leto in tudi za novo srednjeročno obdobje. Upamo, da bomo kljub težkim časom uspeli združiti dovolj dobre volje in z manj denarja dosegli enake rezultate kot doslej. Naša predvidevanja so odvisna od aktivnosti svetov KS in krajanov samih. Brez prostovoljnega dela ne bo šlo, denar združenega dela pa bomo morali trošiti za najnujnejše zadeve v našem neposrednem okolju.

Drago Kozole

Predstavljamo vam...

Krajevna skupnost Turje – Gore

Krajevna skupnost Turje-Gore se razprostira na skrajno vzhodnem delu občine Hrastnik. Obdajajo jo naslednje krajevnje skupnosti: Dol pri Hrastniku, Marno, Sedraž, Rimske Toplice, Šavna peč in Kovk.

Po površini je največja v občini, a po številu prebivalcev – ena manjših. Šteje 315 prebivalcev. Ti so pretežno polproletarci. Zaposleni so v industrijskih obratih v Hrastniku, delno pa tudi v občini Laško.

Svet KS je izvoljen po delegatskem načelu. V svetu so predstavniki vseh zaselkov, ki obsegajo našo krajevno skupnost: Turje, Hočeš Dol, Gore in Čreta. Svet šteje 11 članov. Člani so delavci, svojo nalogo zadovoljivo opravljajo.

Na območju KS imamo okrog 18 km pretežno makadamskih cest, ki povezujejo zaselke in odročna bivališča. Ceste so slabo vzdrževane. KS ne premore dovolj sredstev niti za redno vzdrževanje kaj šele za posodabljanje. Zlasti v letošnjem letu so se cestišča precej poslabšala po številnih neurjih. Precejšnje število cest je gozdnih, zlasti na območju Gor. Gozdno gospodarstvo Ljubljana, obrat Zagorje ob Savi, ki te gozdne površine izkorišča, pa nima dovolj posluha za popravilo. Imamo le eno regionalno cesto, ki je bila asfaltirana od Marnega do Turja z veliko soudeležbo občanov v letu 1977. Tu imamo občasno nastavljenega cestarja. Ostala cestišča pa vzdržujemo sami. Za redno vzdrževanje kot ostale obrobne skupnosti tudi mi nimamo dovolj sredstev. Odvisni smo le od dotacij širše družbenopolitične skupnosti. Industrijskih obratov na našem območju ni. Vzdržujemo tudi dvojne pokopališče, v Turju in v Gorah. Nujno ju bo potrebno urediti, kot to zahtevajo ustrezni predpisi.

Naša skupnost je pretežno kmetijska. Usmerjenih kmetij imamo na celotnem področju le šest. Precej obdelovalnih površin je neob-

delanih. Številne kmetije propadajo, ker nimajo primerne delovne sile in niso opremljene s primerno mehanizacijo.

Stanje se sicer zadnji dve leti izboljšuje, zlasti na družbenih površinah. KZ Dol pri Hrastniku ima v Gorah urejen pašnik, v Turju pa plantažni sadovnjak. Pri zadetvi si je treba, da se bo več kmetij preusmerilo le na eno vrsto kulture. Glede na to, da je v KS precej razvita živinoreja, bo treba urediti zbiralnico za odkup mleka. Zadruga ima tudi dokaj dobro razvito pospeševalno kmetijsko službo.

Turizem v našem kraju ni posebno razvit. V Gorah in na Kopitniku sta planinski postojanki. Imamo pa precejšnje število vikendov (82). Prave povezave med »vikendaši« in KS še ni. Menimo, da bi lastniki vikendov lahko večkrat priskočili na pomoč občanom pri urejanju cestišč.

Precej problemov ima svet KS tudi s pitno vodo. Imamo le en urejen vodni zbiralnik, iz katerega ima vodo v glavnem le vas Turje, medtem ko so ostali zaselki vezani na lastna zajetja in na kapnico. Ker se zaselki Turje širi, bo nujno treba zajeti dodatne vodne vires, ki pa jih žal na našem območju ni na pretek. Sedanjí vodovod so krajanje zgradili sami z lastnimi sredstvi in z udarniškim delom. Krajevna skupnost je urbanistično obdelana. V Turju je izdelan zazidalni načrt za individualno gradnjo, za del

Gor pa zazidalni načrt za gradnjo počitniških hišic.

Družbenopolitično življenje je tudi precej razvito. V naši krajevni skupnosti imamo gasilsko društvo, prosvetno društvo, sekcijo DPM, vanje je vključeno dokajšnje število občanov. Aktivni so tudi mladi – vestno sodelujejo ob večjih akcijah. Mladi so v društvih voljni delati – le usmerjati jih je treba. V tej smeri nam manjka zlasti mentorjev. Pomoči iz »doline« pa društva in ostale organizacije nimajo dovolj. Ustanovili smo tudi lastno osnovno organizacijo zveze komunistov, ki usmerja in vodi politično delovanje. Dokaj aktiven je tudi komite za SLO in DS.

Manj so pa aktivni delegati za SIS in skupščino. Le-ti pri svojem poslanstvu ne čutijo prave odgovornosti. Če bi delegacije bolje delale, bi bilo tudi manj komunalnih in drugih problemov. Čeprav so se krajanje pripravljeni odreči marsikateri uri in dnevu v prid udarniškem delu, pa to ni dovolj, če ni finančnih sredstev. Teh je za manjše krajevnje skupnosti občutno premalo. Če bi hoteli redno vzdrževati cestišča in drugo, bi rabili občutno več sredstev. Tudi za samo funkcionalno dejavnost so sredstva preskopo odmerjena. Vsa tajiška in druga dela opravimo brezplačno, medtem ko imajo večje KS za administrativna opravila nastavljen profesionalce. Menimo, da če je kje potreben plačan administrator, je to v obrobni krajevni skupnosti.

V letu 1976 je bila ukinjena šola, vendar jo bo potrebno znova odpreti, saj se je število šoloobveznih otrok povzpelo že nad 25. Menim tudi, da je premalo povezave med KS in šolo na Dolu. Prevoz šoloobveznih otrok je urejen, a nekateri učenci imajo še vedno do avtobusa nad 10 kilometrov poti.

Pred leti smo pričeli urejati vaško jedro (spomenik z okolico), a je žal zaradi manjkajočih finančnih sredstev ostalo le pri začetku. Mladi za svoje delovanje tudi nimajo primerne zbirališča. Trenutno imajo svoje prostore v stavbi bivše šole Turje. Njeno vzdrževanje je na ramenih KS.

Za boljše delovanje sveta KS in drugih dejavnikov bo potrebna večja povezava z ustreznimi dejavniki v Hrastniku. Menimo, da bi vsako akcijo, katere izvajalci so podjetja iz Hrastnika, moral poznati svet KS. So primeri, da so poslani na naše območje razne komisije, a svet KS o tem uradno ni obveščen.

Za boljše razvitost naše KS se bo treba trdneje povezati, biti bomo morali složni in ustvarjalni pri slehernem delu. Vedeti moramo, da bomo imeli boljši jutri le, če bomo danes zavzeto delali.

Ker se to leto počasi izteka, ob tej priložnosti želimo vsi krajanje KS Turje-Gore vsem občanom občine Hrastnik veliko delovnih uspehov, zdravja in osebnega zadovoljstva v letu 1985.

Edvard Babič

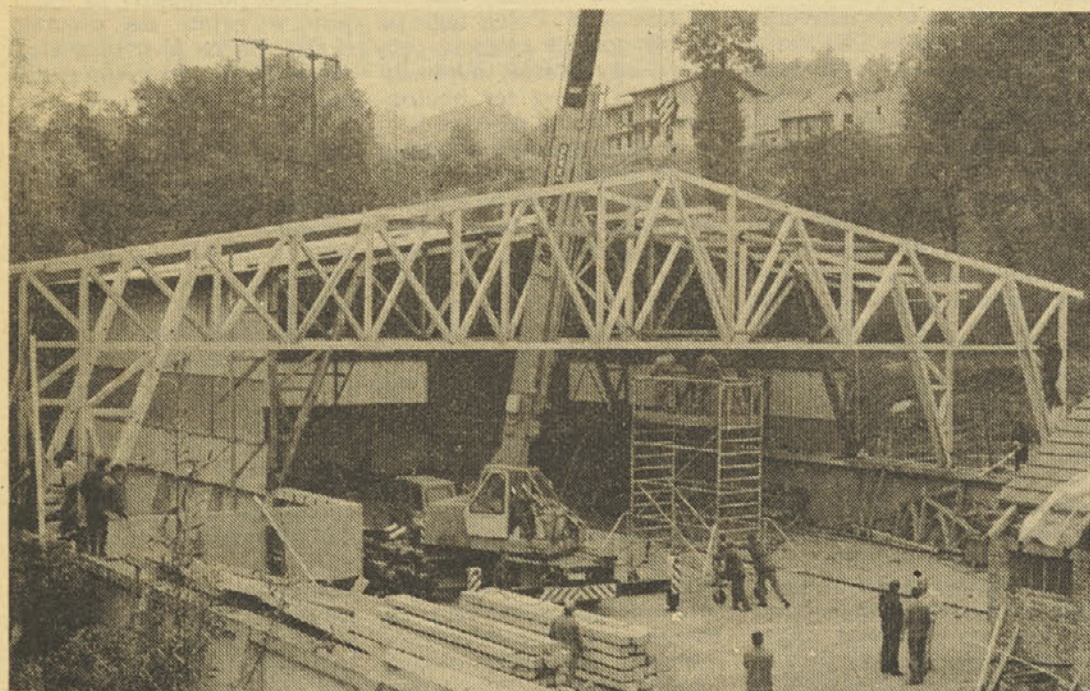
Moja pot v šolo

Moja pot v šolo je zelo dolga. Vstajam zjutraj ob 5. uri. V šolo grem ob 5.30. Med potjo se ustavim pri Šuntatovih in pokličem Mihelo. V Turje pridemo ob pol sedmih, včasih pa tudi kasneje. Od doma do šole sem oddaljena več kot 10 kilometrov. Zelo se bojim zime, ko ne bosta vozila avtobus in kombi. Če ne bo peljal avtobus, bom morala zjutraj oditi od doma že ob 5. uri. Če pa ne bo peljal kombi, bom prišla domov ob pol šestih zvečer. Še strah bi me bilo, če ne bi hodila z bratom. Vendar ko bo visok sneg, ne bom mogla v šolo. Zelo rada bi, da bi bil sneg samo ob sobotah in nedeljah. Ob dnevi pouka pa ne. Ko pridem domov, se najprej preoblečem in najem. Potem moram pomagati v kuhinji, včasih pa tudi v hlevu. Zvečer pa še moram učiti za naslednji dan. Včasih pa za učenje nimam časa.

Metka Kovač, 6.a

Iz delovnih kolektivov

Gremont v težavah

Oktober 1979 – optimističen začetek del

Dolski Gremont so še pred dobrim letom skoraj vsi prištevali k tistim delovnim organizacijam, ki imajo v sedanji gradbeniški krizi vse možnosti za razvoj. Bil

naj bi protiutež gradbenim organizacijam, ki gradijo objekte predvsem zaradi svojega lesnega programa (konstrukcije GREIM). V letošnjem letu pa so začeli v

Gremontu naenkrat pisati obračune z debelimi rdečimi številkami. Ob polletju so poslovali z izgubo 13 milijonov dinarjev, ob devetmesečnem obračunu je narasla na 20 milijonov dinarjev, ob koncu leta pa bo po vseh predvidevanjih znašala že okrog 35 milijonov dinarjev.

»Vzroki za takšno poslovanje so različni,« meni vodja tozda Valter Moljk. »Predvsem nas je prizadelo pomanjkanje del, predvsem za greim nosilce. Menimo, da je tu precejšnja krivda v delovni organizaciji, saj je bilo trženje za ta program premalo prodorno. Prizadele so nas visoke obresti, saj izvajamo predvsem zaključna dela in imamo zato precejšnje zaloge materiala (za 50 milijonov dinarjev). Po-

leg tega pa je pričela pešati še enota v Prištini, kjer so v devetih mesecih »ustvarili« 8 milijonov dinarjev izgube.«

Miha Kerec, vodja obrata centralne kurjave, pa pravi, da je za izgubo tudi nekaj notranjih vzrokov: »V vseh obratih ni enaka organizacija dela, predvsem je odvisno delo na terenu od skupinovodij. Veliko gradbišč, na katerih delamo, je izven občine – težave imamo s prevozi. Nadalje imamo precejšnje sitnosti z nabavo materiala, pa prevelikim pogodbenim delom – pogodbene delavce, predvsem upokojene, smo morali zaposlovati predvsem zaradi sezonskega dela. Tudi nara-va dela je specifična tako se velikokrat zgodi, da moramo z zaključnimi deli nenormalno hiteti, ker so v gradbeni fazi zamujali z roki – to pa seveda prinaša nadurno delo in večji odhodek.«

Predsednik sindikalne organizacije v tozdu Gremont Iztok Lipovšek ob tem pravi: »Delavce skrbi, da bodo prejeli le zajamčeni osebni dohodek. Sprejeli smo sanacijski program, sedaj bi morali le zdržati skupaj, da ne bi bil osip iz tozda prevelik. Moti nas, da je bil lesni obrat še pred kratkim zelo perspektiven, sedaj pa kar naenkrat po besedah nekaterih ni več. Mislimo, da dve leti stari stroji še niso za odpad – po našem mnenju je možnost prodaje elementov greim dovolj velika, vendar komerciala ni naredila svojega.«

V tozdu se zavedajo, da bo tudi prihodnje leto težko. Vidiijo precej rešitev iz sedanjih zagat. Nekaterih so se že lotili – tako so ukinili

enoto v Prištini, odpravili precej pogodbenega dela, poostriili delovno disciplino in odgovornost v tozdu. Za dokončno rešitev pa so potrebni še nekateri ukrepi: v delovni organizaciji Beton morajo dobiti novo mesto (postati morajo izvajalci vseh zaključnih del na objektih, ki jih gradijo gradbeniški tozdi te delovne organizacije), skrčiti morajo programe v delovnih enotah (s tem bodo zmanjšali zaloge) in pospešiti komercialno vlogo. Seveda je osnovni pogoj tudi pokritje letošnje izgube – vse kaže, da jo bodo pokrili v okviru delovne organizacije. Poleg tega bo treba izpeljati še nekaj manjših nalog – med drugim bodo morali poskrbeti tudi za nove, sposobne delavce. Ko so razpisali študentske projekte za montažerje in tesarje, ni bilo pravega odziva. Sedaj bodo najprej izšolali nekaj svojih delavcev za tesarje, ki jih trenutno najbolj rabijo, kasneje pa še za druge poklice.

V Gremontu pripravljajo tudi nov lesni program. V delovni organizaciji pa bodo morali razmisliti, kako najti

za izdelke večjega kupca, s katerim bi lahko imeli trajne poslovne zveze in s tem dobili zanesljiv zaslužek. Na Dolu so več let porabljali za opremljanje lesnega obrata, zato ga morajo čimbolj izkoristiti. Ostrejša z zvezo greim imajo tehnično prednost pred drugimi konstrukcijami zaradi velikih razponov (preko 16 metrov), možnosti gradnje na slabo nosilnih tleh, sanacije ravnih streh, izdelovanja nadstrešnic in skladišč razsutih tovorov. Prav tako jih lahko uporabijo pri klasičnih ostrejših, okvirjih itn. Tega se bo morala naučiti tudi komercialna služba in jih znati prodati različnim kupcem. V lesnem obratu bodo morali izdelovati tudi druge konstrukcije (klasično in žebelano), na žagi pa bi stroje bolje izkoristili le z dvozmenskimi delom. Čaka pa še precej drugega dela, predvsem organizacijskega (določanje norm, zmanjšanje nadurne in dnevnice, točneje prihajanje na delo in z njega, ustrezno sestavljanje delovnih skupin, ureditev komercialne službe itn.).

Marko Planinc

Cesta skozi Turje ima tipični kmečki videz

Drobci iz zgodovine Turja

● Področje Turja je bilo naseljeno že v najstarejši dobi človeštva. Arheolog Pečnik namreč omenja v teh krajih »predzgodovinsko bivališče«. Tudi v rimski dobi je morala tod obstajati večja naselbina, kar nam dokazujejo najdeni rimski grobovi. Ohranjen nagrobnik je zdaj vzdignjen v zunanjo steno cerkve sv. Štefana.

● Krajeno ime Turje se je razvilo po slovanski naselitvi. Njegov nastanek so mnogi zmotno postavljali v čas turških vpadov na slovensko ozemlje. Trditev je popolnoma napačna, saj je ime Turje prvič izpričano v 13. stoletju. Turje je dobilo ime po davno izumrlem divjem govedu »turu«, ki je živel v teh krajih.

● Zanimivo je, da je bilo Turje v srednjem veku največja vas v celim laškem gospostvu. Ob popisu podložnih vasi in njihovih dajatev se v Otakarjevem urbarju iz leta 1265/67 omenja 11 podložnih kmetij.

● V 15. in 16. stoletju so naši kraji pretrpeli najhujša divjanja turških čet. Poročila govore o ropanjih v bližnjih Rimskih toplicah, Laškem in Sedražu. V neposredni bližini Turja pa nas na strahotne dni spominjajo »turški ostanki«, ustno izročilo in vzpetina Straški hrib, kjer naj bi kurili kresove in opozarjali prebivalstvo na nevarnost.

● Še pozno v novem veku so se pojavljale na Slovenskem večje ali manjše epidemije kuge. Na epidemijo v letih 1668-1671 nas opozarja danes močno popravljeno kužno znamenje pri marenski kapeli, iz leta 1680 pa imamo tudi poročilo o črni smrti v Turju. Med izbruhom kuge v Celju je neka okužena ženska zanesla seme bolezni v Turje, kjer je obbolelo in umrlo 7 ljudi.

249 Najhujša nesreča je doletela vas poleti 1946. Najprej je toča uničila večji del poljskih pridelkov, 26. avgusta pa je ogenj upepelil doberšen del vasi. Pogorelo je 28 poslopij, 5 kmetov pa je bilo popolnih pogorelcev.

Zbral: Boris Golec

Stari del naselja Turje

Predstavitve tozda GREMONT (delovna organizacija Beton)

V tozdu dela 100 delavcev, največ je kvalificiranih in visokokvalificiranih ter delavcev s srednjo izobrazbo. Temeljno organizacijo sestavljajo delovne enote: elektro instalacije, vodovodne in toplovodne instalacije, lesni obrat (proizvodnja lesenih konstrukcij in žaga), kovinska dejavnost, predstavništvo v Prištini pa so pred kratkim ukinili. V Gremontu delajo mladi ljudje – povprečna starost zaposlenih je samo 24 let. Na Gremontu menijo, da bi za zadovoljivo opravljanje vseh del (predvsem storitev), moralo v tozdu delati vsaj 150 delavcev.

Mladinski počitniški tabor

Turje '84

V četrtek, 16. avgusta, okoli dveh nas je z Dola proti Turju odšlo osemnajst mladincev. Čakali so nas že postavljeni šotori taborniškega društva Hrastnik, ki so nam vse štiri dneve nudili prijetno bivanje v naravi.

V petek smo pričeli delovni dan že ob 5. uri. Razdelili smo se v dve skupini in šli pomagat dvema kmetoma. Pri njih smo tudi jedli. Popoldne smo se vrnili na Dol, ker so želeli pospremiti na zadnjo pot našega Toma Alaufa, ki se je ponesrečil z motorjem. Njegova smrt je združila vso dolsko mladino. Ko smo se vrnili v Turje, smo poslušali še predavanje Zvoneta Kolška Mladi in

Požar uničil rudniške delavnice

1. decembra okrog 23. ure je zagorelo v elektro strojnih delavnicah Rudnika rjavega premoga Hrastnik. Ogenj je zajel šest prostorov, gasilec iz Hrastnika, Laškega, Trbovelj in Zagorja ter rudniški gasilec, reševalec in rudarjem pa ga je uspelo omejiti šele ob 5. uri zjutraj.

V požaru je zgorelo izredno veliko razne opreme poleg ostrejša, vmesnih sten in instalacij je povsem uničena tudi elektro delavnica s stroji, mizami in drugo opremo. Zgorele so še delavnice za popravilo jamske delavnice, ključavničarska delavnica, skladišče z rezervnimi deli za hidravlično podporje, reduktorji, motorji in sklopki, pa skladišče z reprodukcijskim materialom in zaščitnimi sredstvi. Požar pa je zajel tudi deponijo premoga, na kateri je bilo več kot 100 ton premoga.

Zgoreli so objekti v skupni površini okrog 550 m², oženj pa je pretil tudi bližnji toplotni in kompresorski postaji. V bližini delavnic je tudi strojnica glavnega šahta – če bi se razširil na te objekte bi bila v nevarnosti celo jama Hrastnik.

SLO. Večer pa smo zaključili s tabornim ognjem.

V soboto smo začeli delati ob šestih na cesti Turje-Kopitnik. Krpali smo cestišče. Naši kuharji so spet poskrbeli za dobro malico, tokrat s sredstvi krajevne skupnosti Turje. Povabili smo tudi predstavnike DPO občine in KS Dol, a sta se vabilu odzvala le dva. Sekretar terena ZK Dol je dejal, da ga veseli, ker nas je spoznal tudi z delovne strani. Ob tabornem ognju pa so se nam pridružili tudi mladinci Turja.

V nedeljo smo vstali malo kasneje. Po zajtrku smo sprejeli Martina Mlinarja, ki nam je povedal mnogo zanimivega o notranjepolitični situaciji Jugoslavije. Po kosilu smo začeli pospravljati, ob 17. uri pa prišli na Dol.

Na koncu moram omeniti še organiziranost tabora.

Imeli smo vse potrebne komisije od prve pomoči, disciplinske komisije, komisije za politično vzgojo do komisije za zabavo. Ves čas smo imeli dežurstvo, ki se je ponoči menjavalo na vsaki dve uri. Ob večerih smo spuščali zastavo, kot se za tabornike spodobi.

Pohvaliti moram še našo intendantsko službo, saj ni bilo nobenih pritožb glede hrane. Za denarna sredstva pa se moramo zahvaliti OO ZSMS Steklarna-Sijaj Hrastnik in tudi vsem drugim, ki so pomagali pri organiziranju tabora, predvsem OK ZSMS Hrastnik.

Ni potrebno poudarjati, da so take akcije v vsakem pogledu koristne. Problem za organizacijo v bodoče bodo najbrž le denarna sredstva.

Predsednik OO ZSMS Dol Andrej Orožen

Nekatere značilnosti akcije »Nič nas ne sme presenetiti« 84/85

Kako smo pripravljeni?

Akcija NNNP, kot jo popularno imenujemo, resnično vse bolj prerašča v trajno sestavno splošno ljudske obrambe in družbene samozasčite. Petletna praksa kaže, da je njena največja vrednost predvsem v stalnih prizadevanjih za usposabljanje in pripravljenost čim širšega kroga delovnih ljudi in občanov za obrambo in samozasčito. Istočasno pa dejavnosti pomenijo tudi zavzeto udeležbo odgovornih nosilcev v procesu podružbljanja vseh sestavin SLO in DS.

V tem obdobju težiščne naloge akcije zajemajo:

- uresničevanje dopolnjevalne zasnove narodne zaščite,
- zaščito pred jedrskim, biološkim in kemijskim orožjem ter tudi organizacijsko ter kadrovske krepitve civilne zaščite v vseh okoliših,
- krepitev samoupravnih delavske kontrole,

- varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja.

Hkrati pa je potrebno poskrbeti tudi za:

- večjo prometno varnost,
- boljše zaščito pri delu,
- izboljšanje požarne varnosti.

Na osnovi tega je bil v občini Hrastnik sprejet usklajen in enoten program aktivnosti za posamezne nosilce, ki zajema vsebinske in organizacijske priprave za izvedbo praktičnega preverjanja posameznih načrtov in usposobljenost izvajalcev nalog.

V dosedanjem obdobju so posamezni nosilci iz že vrsto aktivnosti in tudi praktičnih vaj, omejili pa se bomo predvsem na dejavnosti na področju civilne zaščite.

Najvažnejša je organizacijska in kadrovska krepitev civilne zaščite v bivalnih in delovnih okoliših, samo-

zaščitna pripravljenost in usposobljenost delovnih ljudi in občanov ter enot in štabov civilne zaščite za zaščito pred RBK sredstvi ter dopolnjevanju načrtov ob morebitni nekontrolirani sprostitvi klora v TKI.

Tako so v večini skupnosti stanovalcev in po posameznih zaselkih nastala jedra splošnih enot civilne zaščite, katerih osnovna naloga je v skladu z njihovo usposobljenostjo in opremljenostjo takojšnje vključevanje v akcije zaščite in reševanja in tudi preventivno delovanje oziroma zmanjševanje možnosti in posledic morebitnih naravnih in drugih hudih nesreč ter vojnih razdejanj.

Na področju priprav enot in štabov CZ ter celotne družbenopolitične skupnosti ob morebitnem izbruhu klora v TKI pa pripravljajo praktično vajo KLOK 85, ki bo predvidoma v ma-

ju 1985. leta.

Izhajajoč iz ocene ogroženosti in glede na objektivno nevarnost izbruha klora v TKI je občinski štab za civilno zaščito v sodelovanju s strokovnjaki iz TKI zastavil izredno široko aktivnost, v katero so vključeni vsi nosilci priprav akcije zaščite in reševanja v občini in tudi širše.

Dejstvo je, da TKI praktično že od leta 1962 proizvaja klor, da so delavci v tem obratu dejansko izredno visoko usposobljeni za proizvodnjo in tudi redno strokovno vzdrževanje vseh naprav, da v vsem tem obdobju ni niti enkrat prišlo do sprostitve večjih količin klora itd., vendar nevarnost objektivno obstaja, lahko pride do tega na območju tovarne ali pri transportu in to iz različnih razlogov.

To dejstvo moramo sprejeti, ob tem pa poskrbeti, da do tega ne bo prišlo, oziroma če bo, že sedaj uvesti vse ukrepe za takojšnjo zaščito in reševanje delovnih ljudi in občanov ter za takojšnjo odpravo vzroka izbruha klora. Na osnovi tega je bila izdelana in na

vseh pristojnih organih v občini sprejeta ocena ogroženosti in strokovna podlaga za izdelavo operativnih načrtov za takojšnjo zaščito in reševanje. Poleg tega pa je bil sprejet celoten program obveščanja, usposabljanja in nalog ter postopkov v primeru izbruha klora, v katerega so zajete vse enote in štabi civilne zaščite v občini, občani po krajevnih skupnostih in posebno delavci v TKI, delovni organizaciji Steklarna-Sijaj ter v ostalih delovnih enotah in skupnostih na območju KS Steklarna. Ta program že teče v skladu z usklajenimi termini. Poteka tudi usposabljanje vseh specializiranih enot za RBK zaščito v občini, poveljnikov splošnih enot CZ po skupnostih stanovalcev, pripadnikov enot za prvo medicinsko pomoč, ki bodo posebej usposobljeni in opremljeni za zaščito in reševanje ob morebitni uporabi RBK orožja, s poudarkom na kloru; poteka nastajanje posebnih ekip zdravstvenih delavcev; usposabljanje reševalcev za uporabo dihalnih aparatov in nudenje pomoči prizade-

tim občanom itd.

V celoti se zavedamo, da še tako dobro izdelan načrt ukrepov ne pomeni ničesar, če vseh postopkov in ukrepov v celoti ne poznajo občani in če le-ti niso tudi opremljeni s primernimi zaščitnimi sredstvi. V zvezi s tem bo vsako gospodinjstvo v občini, posebej pa še delavci, zaposleni v delovnih organizacijah in skupnostih na območju KS Steklarna, prejelo posebno brošuro z naslovom Kako se zaščitimo pred klorom.

In še nekaj. Vse te priprave in usposabljanje za zaščito in reševanje pa se lahko v veliki meri propadejo, če bo v nas samih, v vsakem posamezniku posebej, v tistem trenutku pozabljena skrb za sočloveka, prijatelja, soseda itd. Zavedati se moramo, da lahko le s samopomočjo in vzajemno pomočjo vsak posameznik ogromno prispeva k temu, da bodo posledice bistveno manjše oziroma kar najmanjše. V tem smislu pa mora teči celotno samozasčitno usposabljanje delovnih ljudi in občanov.

Občinski štab za civilno zaščito

Dejavnosti Rdečega križa v Hrastniku

Za humanost in spoštovanje človeka

Letos poteka 40 let, odkar so se zbrali delegati organizacij RK Slovenije na skupščini Rdečega križa Slovenije in sklenili, da na novo in obnovijo delovanje Rdečega križa Slovenije. To zborovanje delegatov RKS je bilo 18. junija 1944 v Gradcu v Beli krajini.

Že takoj po osvoboditvi je pričel z delom tudi Rdeči križ v Hrastniku. Pričele so se proizvodne akcije za pogrešane v vojni, najboljše je bila pomoč občanom, posebno tistim, ki so se vrnili iz taborišč ali iz izgnanstva. Kmalu v povojnem času pa so se pričele izvajati tudi ostale humane dejavnosti, kot so zbiranje prostovoljnih krvodajalcev, zbiranje in razdeljevanje rabljenih oblačil in obutve ter ostalega odpadnega materiala. Danes pa je poleg vsega tega največja pozornost posvečena izobraževanju na zdravstvenem in socialnem področju.

V Hrastniku kot tudi drugod je organizacija RK množična, delegatsko povezana s petimi krajevnimi organizacijami in zajema celotno področje Hrastnika, Dola in okolice. V letu 1984 smo organizirali zdravstvena predavanja 2-krat v Hrastniku in na Dolu, izpite o prvi pomoči za

Ali veste, da:

1 tona zbranega papirja nadomesti okoli 3,5 m³ lesa, je 3,5 m³ lesa približno 0,015 ha gozda, je 1 ha gozda okoli 220 m³ lesa, kar lahko nadomestimo z 62 tonami zbranega papirja, 1 ha gozda očisti letno približno 18 milijonov m³ zraka od CO₂ in drugih škodljivih primesi. Zato zbirajmo star papir in tako ohranjamo gozdove in okolje!

voznike motornih vozil pa je opravilo 99 tečajnikov. V tem jubilejnim letu smo skupno s splošno ljudsko obrambo organizirali tekmovanje izurjenih ekip tečajnikov prve pomoči iz delovnih organizacij. Najuspešnejša je bila 6-članska ekipa Steklarna Hrastnik, ki je sodelovala tudi na republiškem tekmovanju.

Občinska organizacija tesno sodeluje tudi s šolami, kjer učence že v prvem razredu sprejemajo med mlade člane RK in njim velja vsa pozornost.

Sredstva iz raznih zbiralnih akcij odpadnega materiala pa namenjamo za letovanje socialno ogroženih otrok in za obnovo mladinskega zdravilišča Debeli rtič.

Že vrsto let pripravljamo tudi srečanje ostarelih občanov s kulturnim programom in skromno obdaritvijo. V naši občini je tako vabljenih in obdarjenih okrog 800 občanov, tudi tistim, ki živijo v domovih za starostnike, pripravimo kulturni program in obdaritev. V letu 1984 bo to srečanje na Dolu v soboto 15. decembra 1984 ob 15. uri v kinodvorani, v Hrastniku pa v nedeljo 16. decembra 1984 ob 9.30 v dvorani Delavskega doma na Logu.

Imamo pa tudi probleme, kako pritegniti v vrste Rdečega križa mlade ljudi, pri tem nismo najbolj uspešni, to spoznavamo pri raznih akcijah, ko mladi odklanjajo sodelovanje. Čutimo pa razumevanje s strani delovnih organizacij, ki nas podpirajo.

Občinski odbor RK Hrastnik si bo prizadeval, da si bomo tudi v bodoče prizadevali za humanost in spoštovanje človeka.

V Novem letu 1985 želimo vsem delovnim ljudem in občanom mnogo uspehov, predvsem pa zdravja.

Občinski odbor RK Hrastnik

Novo razglednice

Po dolgem času bomo končno lahko kupili razglednice iz svojega kraja. Planinsko društvo Dol je poskrbelo za izdajo šestih razglednic z motivi Dola in Gor, posnel in oblikoval pa jih je Branko Klančar.

AEROBIKA

Za dekleta in žene

(od 15. do 70. leta)

VSAD TOREK OB

18.30

V TELOVADNICI OŠ

DOL PRI HRASTNIKU

Opremljanje s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito

Gre za našo varnost

Ena izmed pomembnih nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, ki pa izhaja tudi iz resnične možnosti uporabe sodobnih bojnih sredstev za množično uničevanje v morebitni vojni, je opremljanje s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito. Zavedati se moramo, da je zadostna opremljenost delovnih ljudi in občanov z ustreznimi sredstvi ena ključnih zahtev za učinkovito in uspešno vodenje splošnega ljudskega odpora in pomeni tudi učinkovito zaščito ob upoštevanju objektivne nevarnosti ob morebitnih drugih množičnih sodobnih ekoloških nesrečah v miru. In vseh teh dejstev kljub težavnim gospodarskim razmeram ne smemo zane-marjati.

Včasih se sliši, da je zaščita pred učinki jedrskega, kemičnega in biološkega orožja ter v sodobnih ekoloških nesrečah nemogoča. Potrebno pa je poudariti, da to ni res. Toda, ali bo preživel in kako varen bo vsak posameznik, je odvisno najprej od njega samega. Predvsem zato veliko govorimo o osebni zaščiti, ker je kot najpomembnejša in drugič, nujno in prav je, da vsak posameznik pozna zaščitne ukrepe in postopke v vseh primerih, v katerih se lahko znajde.

Iz vseh razlogov je po naših predpisih predviden osebni zaščitni komplet za vsakega občana, dejansko pa obsega samo najnujnejša sredstva za osebno zaščito. Po odloku zveznega izvršnega sveta si je vsak občan dolžan zagotoviti najnujnejša sredstva za osebno zaščito pred vojnimi in drugimi nevarnostmi, to so: zaščitna maska (model M-1 ali otroška maska MO-1), zaščitno ogrinjalo, prvi povoj ter osebni termoluminiscentni dozimeter (TLD). Filter, ki je v kompletu z masko in preprečuje vdor strupenega zraka, je grajen tudi za zaščito pred klorom. Občan si tega ni dolžan priskrbeti samo, če so mu ta sredstva zagotovljena na podlagi njegovega razporeda. Z odlokom je določen tudi skrajni rok za nabavo, to pa je do konca leta 1990. Ob tem pa je potrebno tudi poudariti, da vsem tistim občanom, ki so si osebna zaščitna sred-

stva nabavili v skladu s prejšnjim odlokom iz leta 1975, ni potrebno ponovno nabaviti vseh, temveč morajo samo priročno in drugo zasilno masko obvezno nadomestiti z novo standardno zaščitno masko. In kako bomo v občini Hrastnik nabavljali osebne zaščitne komplete? Cena celotnega kompleta za osebno zaščito občanov je 3392 din. Da pa bi vsem občanom omogočili nakup omenjenih zaščitnih sredstev, je bilo dogovorjeno, da se prodajajo brez prometnega davka ter da je zagotovljena tudi možnost na obroke, in sicer v dveh letih z osmimi enakimi obroki po najmanjši obrestni meri.

Opremljanje z osebnimi zaščitnimi sredstvi bo v naši občini potekalo tako:

Štabi za civilno zaščito, poveljniki splošnih enot v krajevnih skupnostih ter poveljniki splošnih enot po skupnostih stanovalcev, bodo preko pripadnikov posameznih enot CZ oziroma poverjenikov tistim občanom, ki želijo ta sredstva nabaviti z obročnim odplačevanjem, dostavili potrebne obrazce kupoprodajnih pogodb v štirih izvodih.

Poverjenik bo to pogodbo skupno z občanom izpolnil ter podpisal. Občan en izvod obdrži, ostale tri pa poverjenik dostavi na sedež na krajevno skupnost, le-ta jih bo posredovala direktno pooblaščenim trgovski organizaciji ali pa občinskemu štabu za civilno zaščito.

Trgovska organizacija je občanu dolžna dostaviti naročeno blago na naslov po povzetju v roku 14 dni po podpisu pogodbe. Z osebnim zaščitnim kompletom bo občan prejel tudi en izvod veljavne pogodbe, račun in sedem izpolnjenih položnic z datumom zapadlosti.

Za tiste, ki pa se ne bodo odločili za obročno odplačevanje, temveč bodo želeli komplet plačati takoj, pa se bodo naročila zbiralna na sedežih krajevnih skupnosti in ko bo zbrano določeno število naročil, se bodo kompleti nabavljali direktno pri pooblaščenim trgovski organizaciji ali pa preko občinskega štaba za civilno zaščito. Ker vse zaščitne maske izdelujejo v treh velikostih, je ob naročilu obvezno navesti tudi velikost (ve-

liko, srednjo, malo).

Omenjena je bila tudi otroška zaščitna maska MO-1. V letošnjem letu je stekla proizvodnja tudi teh mask, in sicer za otroke od 6. do 14. leta starosti. Iz objektivnih razlogov zaščitne maske za dojenčke in otroke do 6 let, niso predvidene. Za njihovo zaščito pred vojnimi učinki so v načrtih civilne zaščite predvideni ustrezni ukrepi kolektivne zaščite, oziroma zaščita v zakloniščih s filterventilacijskimi napravami.

Po predpisanih pogojih za hranjenje in vzdrževanje je rok uporabnosti vseh najpomembnejših sredstev za

osebno zaščito najmanj 10 let.

Naj navedemo še to. Iz izkušenj vemo, da predpisi sami po sebi zlepa ne spreminjajo stališč, navad in ravnanj tistih, katerim so namenjeni, če ti niso prepričani o njihovi potrebnosti. Zato se moramo zavedati, da je zagotavljanje sredstev za osebno in kolektivno zaščito v našem lastnem interesu, da nam utegnejo biti izredno potrebna, oziroma so lahko odločilnega pomena za zaščito in reševanje, ne samo ob vojnih razdejanjih, temveč tudi sedaj v miru ob naravnih in drugih množičnih nesrečah.

Torej, lahko rečemo: Ne predpis, naša lastna varnost zahteva nabavo sredstev za osebno in kolektivno zaščito.

Oddelek za ljudsko obrambo

Delo in organiziranost skupnosti stanovalcev občine Hrastnik

Na pobudo Socialistične zveze delovnega ljudstva je bilo 1982 na območju občine Hrastnik ustanovljeno 52 skupnosti stanovalcev (5 neustanovljenih). Skupnost stanovalcev je osnovna celica hišne samouprave v krajevni skupnosti in samoupravni stanovanjski skupnosti. (To velja za hiše v družbeni lasti). Stanovalci posameznih območij ali delov ulice ustanovijo stanovanjsko skupnost z namenom, da lažje uresničijo pravice in dolžnosti pri gospodarjenju s hišami v družbeni lasti.

Najvišji organ samoupravljanja je zbor stanovalcev. V vsaki hiši pa obstaja tudi hišni svet, ki je neposredno odgovoren stanovalcem posamezne hiše. Skupnost stanovalcev neposredno razpolaga s 25% sredstev zbranih od stanarin. (Pred letom 1984 so skupnosti razpolagale le s 17% sredstev). Od 52 ustanovljenih skupnosti jih le 20 res dela, ostale so manj aktivne ali pa sploh niso.

Kdor hitro pomaga – dvakrat pomaga

V zadnjih mesecih je bila na preizkusu tudi naša solidarnost do ljudi, ki jih je prizadela nesreča. Imeli smo kar dva požara z veliko materialno škodo. Po udaru strele je pogorelo gospodarsko poslopje pri Jožetu Novaku v Turju. Škoda je bila velika.

Le nekaj kasneje je zagorelo v hiši Lojza Kurenta na Dolu. Uničeno je bilo celotno ostrešje in tudi kompletno mansardno stanovanje z vso opremo.

V obeh primerih so sveti KS takoj sprožili uspelo nabilarno akcijo med krajani. Poleg denarja so občani darovali tudi material, obleko, predvsem pa je bila uspešna pomoč v delu.

Oba oškodovanca sta se oglasila na naši skupnosti in svoje zahvale strnila skoraj v enaki obliki in vsebini: »Vsem krajanom in delovnim organizacijam se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in prispevke v materialu in delu. Hvala tudi svetom KS, ki so sprožili solidarnostne akcije. Posebno hvaležna sva oba oškodovanca hrastniškim poklicnim gasilcem, katerih začetne akcije so preprečile še večjo škodo, enako uspešno pa so posredovali tudi gasilci Turja, Dola in Sedraža.«

Iskreno hvala vsem, ki so pomagali v nesreči!

Jože Novak – Turje Alojz Kurent – Dol pri Hrastniku

Naš Portret: Ernest Ramšak

Za kaj več kot za kos kruha ni bilo denarja

Hišica na Ravnah, stara preko 200 let, je bila dom treh rodov Slokanov, sedaj pa že 32 let tudi dom Ernesta Ramšaka in njegove žene. Ne da bi kaj povprašal, takoj ko vstopiš skozi vrata, ugotoviš, da ima gospodinja rada rože. Vsepovsod so in vseh vrst. Gospodar, zaradi katerega sem obiskala to domačijo, je lovec, o čemer priča puška, ki visi za vrati, rožički srnjakov na steni v veži, pa lestenez iz jelenjih rogov v hiši, izvezena podobajelena...

Prijetno toplo je v prostoru. Ne le od velike kmečke peči. Prostor izžareva nekakšno toploto, ki sili vate iz vseh kotov in prebivalcev. Tukaj so doma srečni ljudje, sem pomislila. Nehote se mi je ves čas pogovora, pa še potem, ko sem se po poznojesenskem popoldnevu peš vračala v dolino, vsiljevala v misli pravljica o srečnem človeku. Saj poznate, tista, ko je kralj iskal srečnega človeka, ki bi mu dal svojo srajco, da bi ozdra-

kruha, ki ga je prinesel s seboj, saj za kaj drugega ni bilo ne denarja ne časa, je bilo treba pojesti mimogrede. »Enkrat«, pravi, »sem se naslonil in jedel kajlo kruha. Prišel je nadzornik in vprašal, kaj delam. Kruh jem, sem mu odgovoril. On pa meni nazaj: Saj ga tudi drugim jeste! Za vse večne čase si je to zapomnil. Kako prav je, da danes ni več tako,« pripomni. Časi so se spremenili, tudi delo v rudniku se je mehaniziralo, delovne razmere so se izboljšale in lažje je bilo zaslužiti svoj kos kruha. Nikoli ni v jamo odšel s strahom. »Kaj bi me bilo strah,« se nasmeje, »hodil sem delat, ne pa zato, da bi me bilo strah.«

Ampak v 41 letih prebitih v jami se je zgodilo marsikaj. Pri 26. se je oženil. Še tri leta, pa bo zlata poroka. Troje otrok sta z ženo spravila h kruhu. Iz objokanega otroka v prvi vojni je postal mož, ki je čutil svoj dolg domovini. Že v začetku orga-

Vse do novembra 1945 je ostal aktiven vojak. »Niso me radi pustili, ampak doma so bili majhni otroci, denarja pa nobenega, zato je nazadnje le obveljala moja.« »Se mi zdi, da je boljše tako, za dobro opravljanje tega dela moraš imeti kamen namesto srca, tega pa ne bi mogel.«

Novi časi so bili boljše, utrgal si je delček časa tudi zase. Pred 35 leti je vstopil v zeleno bratovščino. Z dušo in telesom je lovec. Ne tak s strastjo po ubijanju. Puško nosi bolj zaradi lepšega, bi rekla. Pod njegovim strelom sta doslej padla le dva srnjaka, zadnji za njegovo 70-letnico. Naravno raje opazuje, kot da bi posegal vanjo. Čreda muflonov, ki se pase, srna z mladičev na samotni jasi, divji petelin v ranem jutru, to je poseben užitek vsakega pravega lovca, on je to že velikokrat doživel.

Kljub 74 letom (nekaj bi jih mirne duše lahko zatajil) je Nestl, kot ga kličejo prijatelji, sosedje in znanci, še vedno krepak in postaven mož. Leta izdajajo le njegovi, čeprav še vedno gosti, srebrni lasje. Usta so vedno pripravljena na smeh. Naj govori o čemerkoli, na koncu se vedno nasmehe. Vsako stvar v življenju, česar se je lotil, lotil pa se je marsičesa, je jemal z dobre strani.

Na primer izdelovanja sodov. Predno je iz vajenca samouka postal mojster je preteklo kar nekaj vode. Prvi sod, ki ga je izdelal, je bil, kot se spominja, najbolj podoben murki (kumari). Vztrajal je in njegovi hrastovi sodi pri marsikaterem sosedu dobro služijo že leta. Tudi kislo zelje, pripravljeno v njegovih čebričkih, je prav dobro. Za izdelavo dobrega sode bi potreboval kakšne tri dni, vendar ni bilo nikoli časa, da bi sedel k delu in delal, dokler ne bi bil gotov. To je bilo delo za večere in deževne dni.

Ko sem prišla na obisk, je stal za cirkularko in žagal letve. Tako zatopljen je bil v to opravilo, da me ni takoj opazil. Opazovala sem ga in zdelo se mi je, kot da gledam delavca v tovarni, ki dela na normo, tako premišljeno in urno je delal. Kasneje mi je povedal, da bo iz našaganih letov izdelal »trage«, na katerih bo storil smrt sosedov pujs.

Kmetija, ki jo z ženo obdelujeta že vsa leta, res ni velika, kakšnih 5 ha je vsega skupaj. Ampak za dva človeka sedemdesetih let je dala dovolj, od jutra do večera. Strojev pri hiši ni, razen bencinske motorne žage. Imata pa dva oslička, za katera pravi, da si tako slabega imena res nista zaslužila. Dobrih 5 let sta pri

hiši, le nekaj dni pred katastrofalnim potresom v Črni gori ju je dobil od tam doli. »Strašno pridna in nezahtevna žival. Zalezeta mi toliko kot komu drugemu traktor. Pripeljeta krmo, drva, steljo in še vse drugo, kar je potrebno.« Redi še dva bikca, namenjena za prodajo, tudi pujs je v svinjaku, pa kokoši na dvorišču. »Če je človek zdrav, se vse kljub temu, da je treba kupiti koruzo in krmilno moko, še vedno sploča. Ničesar mi ne manjka, pokojnina in tisto, kar zrasede doma, pa kar gre, če si skromen, je dejal.« Tudi mladim je danes dobro in prav je, da je tako. Da jim le ne bi bilo treba doživeti vojne, ki naredi toliko hudega. Da jim nikoli ne bi bilo treba slišati, da drugim odjedajo kruh,« je razpredal svoje misli.

Pri hiši je tudi za nabavne. Zjutraj se z avtobusom odpelje v dolino. Nakupi, kar je potrebno, malo poklepetaja in pomočje s prijatelji in znanci ob kozarčku dobrega vina, nato pa nazaj domov. Čeprav v nogah ni najbolj trden, gre raje po nakupih, kot da bi doma krmil prašiče. To je menda edina reč, ki se ji ogne, če le more.

V zadnjem času je bilo v krajevni skupnosti kar precej narejenega. Skoraj vsaka druga hiša ima telefon,

avtobusne zveze so dobre, le makadamsko cesto bi lahko malo bolje vzdrževali, saj jo že malo večji dež spremeni v blato.

Živce ima boljše kot marsikateri 20-letnik, nič ga ne vrže iz tira. Jeze skoraj ne pozna. Ko postori vse, kar se je za tisti dan namenil, rad malo posloni ob peči, za televizijo pa mu ni preveč mar. Slušni aparat ima, pa ga največkrat ne uporablja, pravi, da kar bobni, on pa ima rad mir. Zvečer zgodaj leže k počitku. »Ne, problemov z nespečnostjo pa nimam, včasih bi še gledal TV dnevnik, pa me prej zmanjka.«

Otroci ju radi obiščejo. Tudi vnuke imata tri. Enemu od njih je odstopil zemljo, na kateri si gradi hišo. Ko bodo prišla leta, ko vsega dela ne bosta več zmogla sama, bo pri hiši domač človek, ki bo priskočil na pomoč.

Ob slovesu sva na zdravje spila kozarček domačega vina. Zet mu je priskrbel grozdje iz Negotina. Vino iz njega je dobro. Dobro, kot je dober gospodar Polakove domačije na Ravnah. Vse mogoče si želimo ljudje. Tovarš Nestl si želi le zdravja. Tudi jaz mu ga želim. Za vse drugo bo z rudnikom dobre volje in iznajdljiv, kot je, poskrbel sam.

Joži Umek

Nestl je kljub 74 letom še vedno krepak

vel. Zaman ga je iskal med bogataši, našel ga je med preprostimi ljudmi. Ni imel svoje srajce, imel pa je dobro srce, delo, ki ga je z veseljem opravljal, delo, s katerim je preživljal sebe in svojo družino, ki mu je dajala občutek sreče in potrebnosti.

Nikoli mu ni bilo postlano z rožicami, delo in kar naprej delo, ampak vedno opravljeno z veseljem, s polno mero odgovornosti. Preživel je dve svetovni vojni, čeprav se iz prve spominja le tega, kako je jokal, ker je bil lačen. Rastel je v družini z osmimi otroki. Za kosilo ni bilo ocvrtih pišk. Ob zlj, žgancih, kruhu in mleku je zrasel v mladeniča godnega za delo v jami. Vsak dan, leta in leta, toliko, da se jih je z benefikacijo nabralo za 41, je hodil na delo v rudnik. Tiste čase, ko je začel, je bilo vse delo ročno. Kopal je črno zlato, prevozil nič koliko vozičkov, bil minner in še marsikaj. V stari Jugoslaviji niso poznali polurnega odmora. Tisti kos

niziranega odpora proti okupatorju se je vključil v delo OF, o čemer priča tudi zapis v knjigi Hrastnik skozi desetletja na strani 191. Terenec je bil vse do 1944, ko je kot borec Šlandrove brigade odšel v Zgornjesavinjsko dolino. Bil je obveščevalec na komandi kraja Ljubno. Dolžnost je tudi v partizanih premagala strah. Spominja se, kako je še z 10 tovariši, zbral je same samske fante, pobral 38 neeksploziranih sovražnikovih bomb. Bilo je oktobra, pa je že zapadel sneg, ki je bombam tudi preprečil, da bi eksplodirale. Pozabil ne bo tudi najdražjega dneva v svojem življenju, kot pravi. 23. decembra so se preko Vranskega pribejali na zasavsko stran. Pri Čreti se je vnel strašen boj, ki je trajal od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer, ko se jim je končno uspelo prebiti. Od tu se je vrnil v Hrastnik in bil vključen v narodno zaščito, razporejen na železniško postajo. Najprej kot namestnik, kasneje kot poveljnik.

Štipendiranje, zaposlovanje...

Kadri in znanje – pogoj uspešne bodočnosti

Boljši rezultati gospodarjenja, boljše delo in uredništev zastavljenih planskih ciljev – vse to je tudi odvisno od kadrov. Če želimo hitreje razvijati celotno zasavsko regijo, potem moramo drugače gledati na kadrovske in štipendijske politike ter zaposlovanje novih mladih moči.

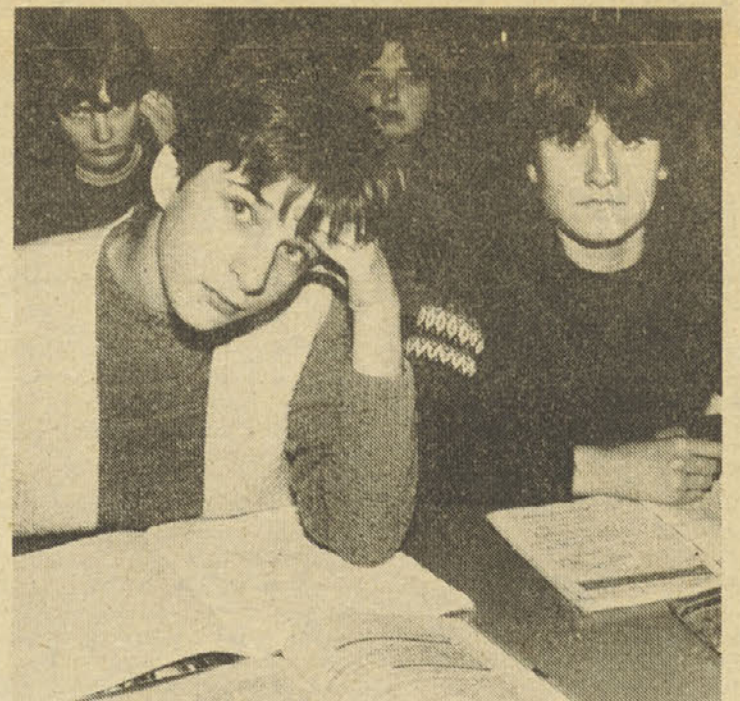
Od 21.400 zaposlenih delavcev v zasavskem združenem delu je več kot 42 odstotkov žensk. Z visoko izobrazbo je v Hrastniku samo 1,6 odstotka delavcev, v Trbovljah 3,6 odstotka in v zagorski občini 2,5 odstotka. V Revirjih smo po izobrazbeni strukturi zaposlenih na repu republiškega povprečja. Od vseh letno upokojenih delavcev je kar 35 odstotkov invalidov. Podatki nazorno kažejo, da so daleč časi, ko smo lahko počivali na lovorišah. Zaostrene gospodarske razmere, sprejeti dolgoročni programi stabilizacije dajejo pomembno mesto zaposlovanju, poklicnemu usmerjanju in štipendiranju. Toda kadrovska služba v organizacijah združenega dela še vedno ne odigrava svoje vloge. Res je, da je ponekod odrinjena na stranski tir, da ji ne priznavamo pravega mesta znotraj delovne organizacije. Pa tudi tam, kjer so kadrovske službe organizirane, delo ne teče, kot bi moralo. Nič nam ne pomaga »filozofiranje«, če ne vemo, koliko delavcev bomo na primer imeli zaposlenih leta 1988. Če ne bomo imeli ustreznih kadrov, tudi rezultatov ne bo. In kaj nam potem pomagajo razmišljanja o morebitnem prestrukturiranju proizvodnje? Iluzije, da bo zasavsko združeno delo dobilo delavce od drugod, predvsem iz drugih republik, so danes odveč. Razpisane kadrovske štipendije organizacij združenega dela ostajajo iz leta v leto nepodeljene. Vzrokov je več. Med njimi tudi ta, da

je v zadnjih letih celo trikrat manjši generacijski priliv osmošolcev. Na medobčinskem sindikalnem svetu revirskih občin so člani dali pobudo, da bi vsi dijaki in študentje, ki imajo ustrezen učni uspeh, prejeli štipendije. S tako odločnim pristopom bi zagotovili vsem študentom enake pogoje, združenemu delu pa omogočili pridobitev potrebnih kadrov. Zakaj bi ravno katastrofski dohodek družine bil merilo za pridobitev štipendije? Po drugi strani pa se iz Zasavja precejšnja sredstva odlivajo za republiško solidarnost. Stanje na področju kadrovske politike v Zasavju je nejasno. Zakaj kadri iz zasavskih občin odhajajo in si iščejo zaposlitev drugje? Morda jih naše združeno delo ne zna ali pa noče zadržati doma? Posledice so vidne in se kažejo v prepočasnem razvoju in neizdelanih dolgoročnih programih, slabi organizaciji dela, ki je povezana z ekonomskimi rezultati poslovanja, in tudi v fluktuaciji delavcev.

Mozaike zasavskih kadrov predstavljamo tudi Hrastničani. Vsi v en glas poudarjamo, da imamo slabo kadrovsko strukturo zaposlenih, da v gospodarstvu manjka strokovnjakov, da štipendisti ne kažejo velikega zanimanja za zaposlitev doma in še veliko bi lahko naštevali. V občinsko resolucijo za letošnje leto smo zapisali, da bo zaposlenost narasla za največ 2 odstotka. V gospodarstvu naj bi našlo zaposlitev 123 in v negospodarstvu 7 delavcev. Zaposlovanje v združenem delu se sicer giblje v teh začetnih okvirih, toda pri občinski skupnosti za zaposlovanje ugotavljajo precejšnje neskladje med iskalcem zaposlitve in potrebami združenega dela. Vse preveč potreb imajo delovni kolektivi po nekvalificiranih, polkvalificiranih delavcih,

medtem ko potrebe po kadrih z višjo in visoko šolo niso velike. Vendar pa o brezposelnosti mladih v hrastniški dolini ne moremo govoriti in ne primerjati s slovenskim prostorom. V začetku novembra je iskalo zaposlitev 41 oseb, med njimi je bila le polovica mla-

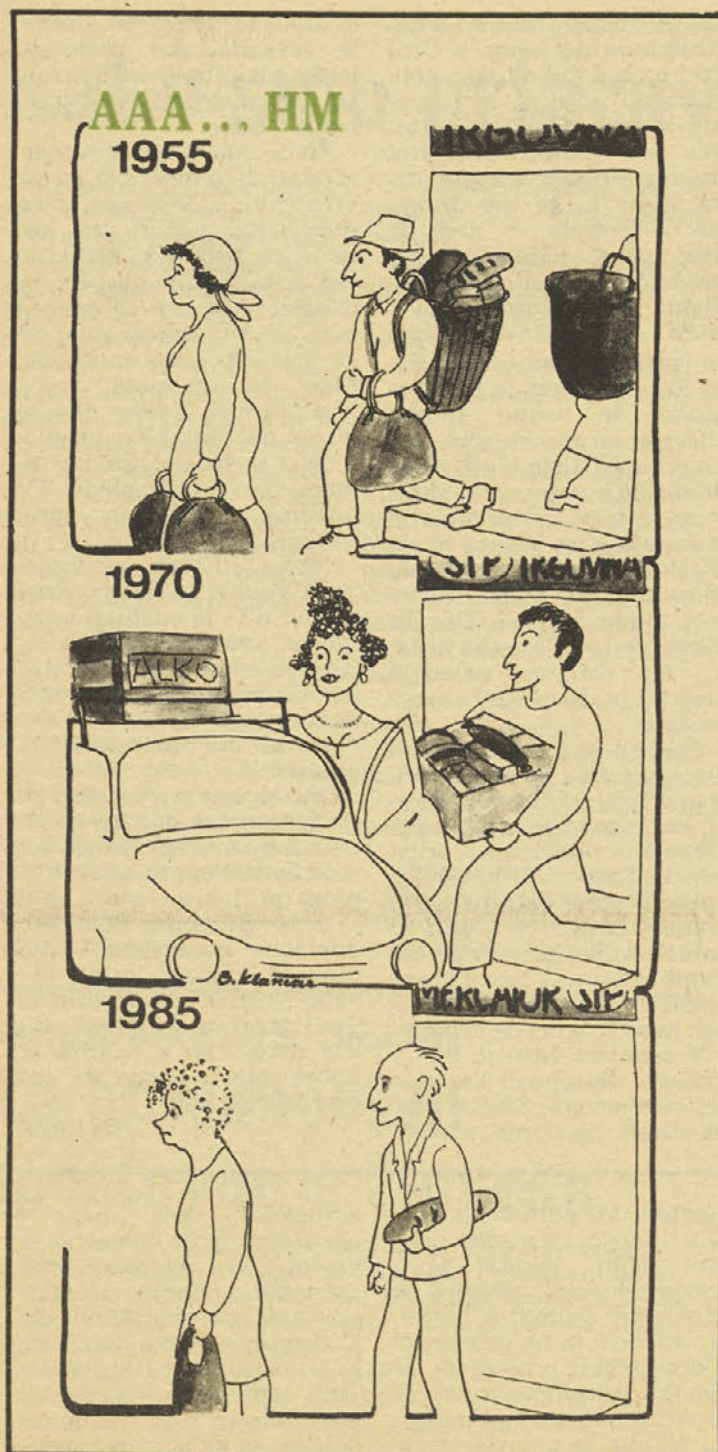
dzruženega dela imajo v skupščini svoje delegate, ki naj bi z vso odgovornostjo prenašali mnenje delegatske baze na skupščino. To je sicer delegatska dolžnost, ki pa se je vsi ne zavedajo. Tudi tisti, ki so v združenem delu in skupnostih zadolženi za sklicevanje dele-

dih. Prav mladi pa kritično gledajo na tiste delavce, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, pa še vedno delajo. Zakaj se ti ne upokojijo in delovna mesta ne odstopijo mlajšim? V organizacijah združenega dela še vse premalo razmišljajo o večim zmanjšanju dela. S tem bi dodatno zaposlili nove delavce in bolje izkoristili osnovna sredstva. V celotnem združenem delu v Hrastniku dela v eni izmeni več kot 54 odstotkov vseh zaposlenih. 21 odstotkov delavcev ima dvo in 17 odstotkov triizmensko delo. V štirih izmenah dela samo 6 odstotkov zaposlenih. Nekaj več kot 1 odstotek delavcev pa ima deljen delovni čas. Vse prepogosto slišimo izgovore, češ da v delovnih okoljih nimajo zadostnih količin surovin, obratnih sredstev in potrebnega reprodukcijskega materiala. O vseh teh težavah bi morali bolj poglobljeno spregovoriti tudi delegati skupščine Občinske skupnosti za zaposlovanje. Organizacije

gacij, ne opravljajo svojega dela najbolje. Je prav, da vodja delegacije potisne gradivo za skupščino delegatu, ki ga je izbral, in mu tovariško reče: »Ti kolega, pojdi popoldne na skupščino.« Krog odločanja se vrti okrog delavca, toda to funkcijo kot samoupravljalec prevzema neodgovorno. In kaj čaka potem našo mlado generacijo, generacijo sedanjosti in prihodnosti? Da se zgleduje po utečeni praksi, da razmišlja po svoje ali se preda malodušju? Prav osmošolci so v najtežjem položaju. Pred njimi je izbira poklica, izbira študija, možnost pridobitve štipendije in, kar je v tem času najpomembnejše, možnost zaposlitve. Za veliko fantov in deklet je izbira poklica ena najtežjih odločitev in mejnikov v življenju.

Zato moramo vsi in vsak po svoje pomagati mladini in jo popeljati čez majavi most mladosti, izobraževanja in delovne prakse na trdna delovna mesta.

Predstavljamo vam: Športno društvo Invalid Hrastnik

Včeraj za danes – danes za jutri

Športno društvo Invalid: Kakšna je njegova vloga, cilji, njegov pomen? Pred več kot 26 leti je pešica invalidov športnih zanesenjakov s Francem Kerinom na čelu sprožila akcijo za ustanovitve športnega društva, ki bi združevalo vse invalide ne glede na izvor njihove invalidnosti.

Ko sem pred nekako enajstim leti delal radijsko reportažo ob njihovi petnajsti obletnici, je tovariš Kerin poln delovne vneme hitel z načrti, kot da je »njegovo« društvo šele na začetku. O prehojenju poti je govoril nekako sramežljivo, kot da ni vredno o tem zgubljati besed. Takrat skoraj nisem razumel tiste nekako prekrite skromnosti. Kasneje, še bolj

pa danes, se mi zdi, da je tovariš Kerin ravnal zelo prav. Zakaj?

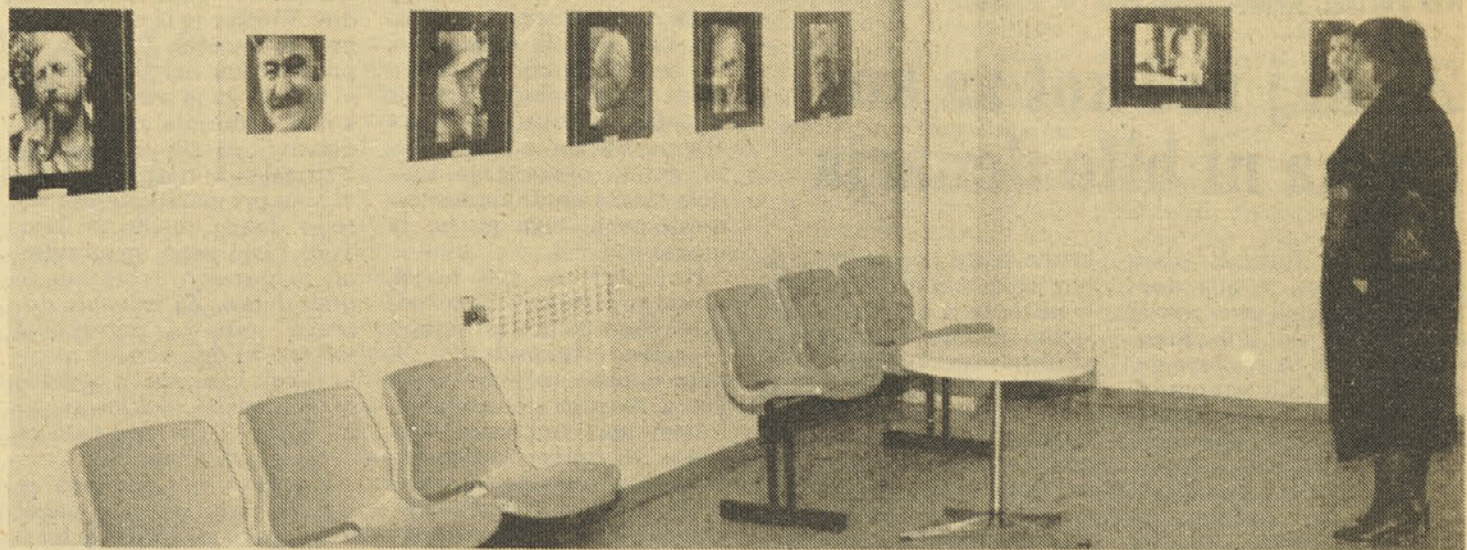
Čeprav smo slehernega uspeha veseli, pa ne smemo pozabiti na posledice, ki jih prinaša. Posebej nevarno je samozadovoljstvo. Pri nas je ta pojav še posebno opazen. Tako nekako je takratni predsednik razpletal svoja razmišljanja. Od takrat je preteklo, kot že rečeno, več kot enajst let. Namen, vloga in cilji se od takrat niso menjali. »Športno društvo Invalid se še vedno trudi, da z aktivnim delom pripomore k temu, da kar se da večje število – če že ne vseh invalidov – pritegne k športno-rekreativnem delu in jih tako približa ostalim zdravim ljudem«, je zapisano v po-

Tretje sobote in še kaj

V Hrastniku smo v letu 1983 pridobili nov gostinski objekt hotel B kategorije »Jelka«. Poleg kvalitetnih gostinskih uslug smo pridobili tudi možnost zabave. Kolektiv hotela se že dalj časa trudi in organizira »tretje sobote«, v katerih ne manjka šaljivih tekmovalcev, doslej pa je na prireditvah sodelovala vrsta priznanih slovenskih pevcev: Oto Pestner, Marjana Deržaj, Majda Sepe, Alfi Nipič, New Swing Quartet in drugi. Sicer pa to ni edina oblika zabave. V novembru so na primer organizirali teden ribjih in madžarskih specialitet, vse skupaj pa je popestrila pristna madžarska glasba.

Kot napovedujejo bodo poskrbeli tudi za pestro novoletno noč, v letu 1985 pa še kaj.

Še en dosežek iz samoprispevka

Za dan republike so tudi upokojevci v krajevni skupnosti Steklarna dobili svoje težko pričakovane prostore. Ob otvoritvi se je v njihovem imenu delovnim organizacijam in delovnim ljudem Hrastnika zahvalil Momir Savič, pevec Svobode II pa so pripravili kulturni program. V gornjih prostorih gostilne »Pri Logarju« pa so v letošnjem letu dobili svoje prostore tudi pevec Svobode II.

ročilu o delu društva v zadnjih štirih letih.

Čeprav se število invalidov iz dneva v dan večja, pa ostaja število aktivnih članov ŠD Invalid domala nespremenjeno. V že omenjenem poročilu smo med drugim zasledili tudi podatek, ki se nanaša na število članstva in starostni sestav. Do 30 let starosti je vključenih 16 članov, tistih med 30 in 60 leti je 69, imajo tudi dve predstavnici nežnejšega spola.

In tako kar nekako samo po sebi izstopa vprašanje, ki je kot kaže največji problem sicer nadvse aktivnega društva – članstvo.

Sicer pa prisluhnimo razmišljanju današnjega (hkrati drugega) predsednika Antona Topolovca, 39-letnega elektrovarilca, ki je kot invalid tretje kategorije zaposlen kot kovinoskladiščnik v RESD, delovna enota SNP:

»Vse smo že poskusili, da bi povečali število aktivnih članov. Pa nič ne pomaga. Zaman je bila anketa, zaman osebni stiki. Vse manj je tistih, ki želijo aktivno pomagati. Tudi za tekmovalnjo izven Hrastnika je vse manj kandidatov. Kaj je temu vzrok? Mislim, da gmotni položaj. Mlajši imajo večje obveznosti, starejši pa bolj plitke žepe. Pred leti se to ni tako poznalo. Tudi društvena sredstva so bila relativno večja. Od približno 500 invalidov je v društvo včlanjenih le slabih 20%.

V društvu negujejo kot tekmovalne panoge, predvsem šah, kegljanje, streljanje in ribolov. S šahovsko sekcijo je bilo v zadnjem času nekaj težav, vendar gre zadeva po zamenjavi nekaterih kadrov očitno na bolje. Nadvse si prizadevajo povečati zanimanje tudi za takšne panoge, kot so pikado, lokostrelstvo in planinstvo.

Načrtov je skratka veliko, tudi prizadevanosti ne manj-

Anton Topolovec – predsednik upa v lepši jutri

ka. Medtem ko je marsikje že zmanjkalo volje, v Hrastniku ne nameravajo vreči puške v koruzo. Prepričani so, da bo nekega dne zanimanje za športno-rekreativno dejavnost med hrastniškimi invalidi znova naraslo. Največ pričakujejo od vključevanja mlajših članov. Prepričani so, da bodo le-ti nadaljevali tisto, kar so pred 26 leti začrtali ustanovitelji Kerin, Kordon, Selič. Le-ti so ob 25-letnici društva prejeli zlate plakete.

Do takrat pa bo moralo sedanje vodstvo s predsednikom Topolovcem, tajnikom Rackijem, blagajnikom Ličenom in še nekaterimi najbolj delovnimi člani vztrajati.

Ob pridobivanju in vključevanju novih članov najbrž ne bi smeli pozabiti tudi na primeren vadiateljski kader. Danes imajo samo enega strokovno usposobljenega vadiatelja, kar pa je očitno premalo.

Društvo je zdravo, članstvo pa vežejo izrazito tovariške in človeške vezi.

To pa je najbrž tisto, kar zagotavlja lepši jutri tega vzornega športnega kolektiva, v katerem je glavno vodilo: človek človeku-človek!

Jože Premec

Že tretja razstava

Fotokino klub Hrastnik je pred letom dni praznoval svojo 50-letnico. Za svoje delo je ob tej priložnosti prejel zlato plaketo Boris Kidrič – zvezno priznanje – in Puharjevo zlato značko – republiško priznanje. V počastitev 50-letnice so člani organizirali veliko retrospektivno razstavo. Drugo razstavo so posvetili občinskemu prazniku na temo Hrastniški delovni človek, tretjo Portreti pa so odprli pred dnevom republike. K sodelovanju pa vabijo tudi tiste ljubitelje fotografije, ki niso člani kluba. Redna srečanja so vsak prvi petek ob 17. uri v prostorih Doma tehniške kulture.

Dedek Mraz prihaja...

Zimski čas že izvablja razmišljanja, kako in kje bomo praznovali konec leta, pri otrocih pa pričakovanja, kdaj jih bo obiskal dedek Mraz in kaj jim bo prinesel.

Občinska zveza DPM vsa leta usmerja in spremlja organizacijo novoletnih praznovanj otrok v občini. Novoletno praznovanje pomeni za otroke posebno doživetje, zato moramo odrasli poskrbeti, da bodo vsi deležni radosti novoletnega praznovanja. Ker je doživljanje dedka Mrza pri mlajših otrocih drugačno kot pri starejših, smo v pripravi načrtovali program glede na starostne stopnje otrok. Najmlajšim od 2. leta starosti do 4. razreda osnovne šole poleg obdaritve, prijetne igrice in prihoda dedka Mrza pripravljamo tudi pravljčni gozd, različne filmske in kulturno-zabavne prireditve. Pionirjem in mladincem osnovne šole, ki so prerasli pravljčni svet, pa bomo omogočili veselo novoletno rajanje v šoli in skupno darilo. Da bi se na primeren način novoletno povesečili tudi mladi iz šol usmerjenega izobraževanja oziroma njihovi vrstniki, vključujemo v novoletni program na podlagi sodelovanja z OK ZSMS tudi prireditev zanje.

Pozivamo pa tudi vse starše, naj ne pozabijo, da glavni del novoletnega praznovanja poteka v družini, ki omogoča intimnejše in čustveno pristnejše doživljanje dedka Mrza. Družina mora ustvariti prijetno in slavnostno ozračje, saj je to ob skromnih darilih osnovni in pravi namen praznovanja.

Ker nekatere prireditve še načrtujemo, navajamo samo nekatere datume iz programa, o vsem ostalem pa boste obveščeni na plakatih in z obvestili.

V programu prireditev Otrokom ob novem letu načrtujemo:

- pravljčni gozd z bogatim programom ob vrteih v Centru – v Hrastniku in na Dolu (pričetek 22. 12. ob 17. uri),
- lutkovna predstava Lutke tete Julke 25. 12.,
- spevoigra V bratskem objemu,
- gledališka predstava Oskar in morska deklica (27. 12.),
- film Riki-Tiki-Tavi,
- igrice Zadnje sanke za dedka Mrza,
- obdaritev otrok od 2. leta starosti do vključno 4. r. OŠ,
- čajanke s plesom za učence predmetne stopnje,
- mladinski ples,
- prireditve po krajevnih skupnostih.

Z vsemi temi prireditvami želimo ustvariti prijetno vzdušje ob novoletnem praznovanju, da se ga bodo otroci z veseljem spominjali.

Občinska zveza DPM Hrastnik

NAŠ BAROMETER

Glasilo »Naš barometer« izdaja občinska konferenca SZDL Hrastnik. Ureja ga uredniški odbor: Anton Bezgovšek, Marjan Dolanc, Branko Klančar, Milica Kobal, Tjaša Kohn, Jasna Rižner-Kosm, Fanči Moljk, Marko Planinc in Joži Umek. Odgovorna urednica Milica Kobal. Fotografije Branko Klančar. Pri izdajanju sodeluje center Delavske enotnosti za razvijanje obveščanja v združenem delu. Tiska v nakladi 4.000 izvodov ČGP Delo v Ljubljani. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.